

**Comuna Lazuri
Județul Satu Mare**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE

LOCALĂ 2020-2025

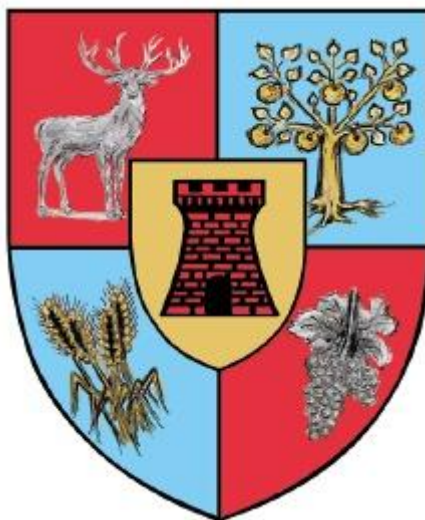
COMUNA LAZURI

JUDEȚ SATU MARE

COMUNA LAZURI

JUDEȚ SATU MARE

Beneficiar: Comuna Lazuri

Consiliul Local Lazuri

Elaborat: SC EXPERT STRATEGY SRL

CONTACT

Sediu Social: Sibiu, str. Ioan Albabei, bl. 16, ap 4;

Telefon: 0733.047.882;

E-mail: expertstrategy2017@gmail.com;

Punct de lucru: Cisnadie, str. Gheorghe Simotta, nr. 18, jud. Sibiu

CUPRINS

Nr. crt	Denumire	Pagina
1	Introducere	1-9
2	Prezentare generală a comunei	10-25
2.1	Istoric	10
2.2	Localizare	11
2.3	Relieful și clima	13
2.4	Date administrativ teritoriale	14
2.5	Cadrul demografic	15
2.6	Educația, sănătatea și asistența socială	19
2.7	Cultura	22
2.8	Activități specifice zonei	22
2.9	Obiective turistice și de agrement	23
3	Analiza swoot	26- 38
3.1	Economie și dezvoltare rurală	27
3.2	Agricultură	29
3.3	Infrastructură și utilități	31
3.4	Mediu	33
3.5	Turism, cultură și tradiții locale	34
3.6	Educație și sport	35
3.7	Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar	37
3.8	Resursele umane și administrația locală	38
4	Model de management al implementării strategiei	39-43

5	Direcții de dezvoltare	37 - 46
5.1	Economie și dezvoltare locală	39
5.2	Agricultură	40
5.3	Infrastructură și utilități	41
5.4	Mediu	42
5.5	Turism, Cultură și Tradiții	43
5.6	Educație și sport	44
5.7	Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar	45
5.8	Resursele umane și administrația locală	46
6	Fișe de proiecte	47 - 69
7	Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare	70 - 72
8	Surse de finanțare	73 - 91

BIBLIOGRAFIE

- Banca Europeană de Investiții (www.eib.europa.eu);
- Comisia Europeană (www.ec.europa.eu);
- Banca Mondială (dkozak@worldbank.org);
- Ministerul Fondurilor Europene (www.fonduri-ue.ro);
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
- Direcția Generală pentru Monitorizare, Control Operațional și Inspectia Activității Serviciilor de Ambulanță și UPU / CPU;
- Autoritatea De Management Pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative;
- Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Așistență Tehnică
- Instituția Prefectului Județul Satu Mare;
- <http://www.homoroade.ro/>
- Institutul National de Statistică:
 - INS Tab3. Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă - județe, municipii, orașe, comune;
 - INS Tab5. Populația stabilă pe sexe și stare civilă - județe, municipii, orașe, comune;
 - INS Tab8. Populația stabilă după etnie - județe, municipii, orașe, comune;
 - INS Tab10. Populația stabilă după limba maternă - județe, municipii, orașe, comune;
 - INS Tab13. Populația stabilă după religie - județe, municipii, orașe, comune;
 - INS Tab16. Populația stabilă de 10 ani și peste pe sexe, după nivelul de educație
 - INS Tab2. Populație, gospodării, clădiri_RPL 2011 - localități;
 - INS Tab10. Locuințe - forme de proprietate_RPL 2011 - localități;
 - INS Tab12. Locuințe - dotare cu instalații_RPL 2011 - localități;
- [Www.recensamantromania.ro.rpl_2011_populatia-pe-categorii-de-localitati](http://www.recensamantromania.ro.rpl_2011_populatia-pe-categorii-de-localitati);
- Www.afir.info;
- Www.finantare.ro;
- Www.fonduri-structurale.ro;

1. INTRODUCERE

Orice comunitate rurală modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Experiența internațională este relevantă, mai ales în statele cu o democrație reală și o economie consolidată. Este unanim recunoscut faptul că, în aceste state, proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un plan de dezvoltare și când există o coordonare, o viziune la nivel strategic.

De aceea este necesară întocmirea unei documentații, privind viziunea strategică de dezvoltare a fiecărei unități administrativ teritoriale, care să cuprindă într-o abordare integrată problemele cu care se confruntă comunitatea și care să reprezinte aspirațiile de dezvoltare ale acesteia, bazate, în primul rând, pe potențialul local, material și uman, dar și pe conceptul de dezvoltare regională și națională.

Elaborarea STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ (SDD), ca instrument de management, trebuie să țină cont de strategiile elaborate la nivel european, național, regional și județean.

Strategia de dezvoltare trasează liniile, inserează conceptele, abordării raționale, pe termen mediu și lung, în orientarea folosirii resurselor disponibile la nivel local, prioritizarea obiectivelor de investiții în funcție de nevoi și de natura acestora, dar și inter-relaționarea tuturor sectoarelor de activitate, pentru obținerea de rezultate maxime pe termen lung, utilizând rațional resursele materiale, financiare și umane.

Odată elaborată, strategia de dezvoltare locală constituie un ghid, un instrument de lucru cuprinzător, o viziune clară și cuprinzătoare asupra viitorului și stabilește, totodată, obiectivele prin care se va realiza această viziune. Principiile și căile de acțiune pentru atingerea obiectivelor sunt astfel structurate încât să permită tuturor actorilor din comunitate, participanți la implementare, să-și coordoneze eforturile și resursele astfel încât să se dezvolte și să colaboreze în beneficiul întregii comunități.

Acest proces de planificare a priorităților și de identificare a necesităților de dezvoltare a vizat definirea reperelor strategice pe o perioadă de 5 ani.

Metodologia utilizată a fost următoarea: prezentarea generală a comunei, realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, principiile și căile de acțiune pentru elaborarea propriu-zisă a documentului strategic.

Odată cu folosirea planificată, eficientă a resurselor autohtone materiale, financiare și umane, autoritatea locală poate accesa fonduri nerambursabile pentru a-și îndeplini, astfel, cât mai bine datoria față de cetățeni. Pentru aceasta, însă, și autoritățile locale trebuie să fie receptive să adopte un stil de lucru dinamic, responsabil, eficient respectând, totodată, regulile și rigorile impuse pentru a beneficia de asistență și sprijin financiar de la instituțiile Uniunii Europene.

Pentru asigurarea succesului, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management profesionist, performant, la toate nivelurile capabil să identifice și să valorifice eficient oportunitățile apărute, în beneficiul comunității.

Dezvoltarea durabilă urmărește satisfacerea nevoilor prezentului fără a limita, fără a compromite sau a îngreuna posibilitatea generațiilor viitoare de a-și îndeplini aspirațiile ei, dimpotrivă, va crea premisele ca realizările prezentului să constituie o bază solidă pentru noi aplicații, pentru noi transformări care să țină pasul dezvoltării economice și sociale pentru creșterea confortului și siguranței cetățeanului.

Pentru stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare locală vom urmări, în continuare, aspecte generale ale strategiilor de dezvoltare stabilite la nivel european, național, regional și județean.

Stabilirea Portofoliului de Proiecte de dezvoltare a comunei Lazuri trebuie să țină cont de Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României (SNDD), de Strategia de Dezvoltare Durabilă a Regiunii Nord-Vest și de Strategia de Dezvoltare a Județului Satu Mare, urmărindu-se realismul în evaluarea resurselor financiare existente și a posibilităților de dezvoltare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile, respectiv acelea că schimbările în bine care se vor realiza să poată fi observabile sub toate aspectele vieții locuitorilor comunei.

• **CONTEXTUL GENERAL AL DEZVOLTĂRII RURALE**

Uniunea Europeană este una dintre cele mai dezvoltate și mai prospere zone din lume din punct de vedere economic, social și cultural și una dintre cele mai competitive sub toate aspectele.

Disparitățile regionale au crescut în mod semnificativ, odată cu integrarea în Uniunea Europeană, a celor 12 noi state membre, în mai 2004 și ianuarie 2007. Astfel, 10% din populația de la nivelul UE, care trăiește în regiunile cele mai dinamice, generează de opt ori mai multe venituri în termeni de Produs Intern Brut (PIB) decât 10% din populația care trăiește în zonele mai puțin dezvoltate.

În acest context, s-a impus ca dezideratele legate de realizarea coeziunii economice și sociale, sprijinirea dezvoltării rurale sau asigurarea unei dezvoltări durabile în toate statele, deziderate care au condus la crearea UE și care s-au dezvoltat pe parcurs, să fie concretizate.

Politica Agricolă Comună (PAC) este una dintre primele și cele mai importante politici comune și se caracterizează prin câteva trăsături distincte:

- Este o politică integraționistă, dat fiind faptul că politicile agricole naționale au fost integrate și sunt, pentru marea majoritate a producției agricole, coordonate prin reglementări comune privind nivelul producției, funcționarea piețelor și comercializarea produselor,

- Este politica mare consumatoare de resurse financiare. Politica agricolă consumă, prin sistemul complex de subvenții și alte stimulente financiare, aproximativ jumătate din bugetul Uniunii Europene.

Faptul că mai mult de 60% din populația celor 27 de state membre ale Uniunii Europene trăiește în zonele rurale, care acoperă 90% din teritoriul european, **politica de dezvoltare rurală** este un domeniul de importanță crucială pentru evoluția și dezvoltarea echilibrată a statelor componente.

ASPECTE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A UNIUNII EUROPENE

Actuala Strategie de Dezvoltare Durabilă - (SDD) - cunoscută și sub numele de Strategia Göteborg, este considerată «dimensiunea de mediu» a strategiei de la Lisabona, având ca priorități : schimbările climatice, sistemele de transport, sănătatea publică și gestionarea responsabilă și eficientă a resurselor naturale.

Strategia de Dezvoltare Durabilă (SDD) reprezintă o strategie coerentă privind modul în care UE înțelege să contribuie la respectarea principiului dezvoltării durabile și are drept obiectiv identificarea și realizarea acțiunilor în vederea îmbunătățirii continue a calității vieții, prin crearea, în cadrul tuturor comunităților, a unor servicii și structuri capabile să gestioneze , să utilizeze eficient resursele disponibile și să valorifice potențialul local, social și de mediu, asigurând astfel prosperitatea, protejarea mediului și coeziunea socială.

Direcțiile strategice ale SDD ale UE sunt :

- combaterea schimbărilor climatice ;
- asigurarea unui transport durabil ;
- combaterea amenințărilor aduse sănătății publice, cum sunt poluarea chimică, nesiguranța alimentelor, bolile infecțioase, consumul de droguri;
- gestionarea cât mai responsabilă a resurselor naturale și stoparea, pe cât posibil, a declinului biodiversității ;
- combaterea sărăciei și a excluziunii sociale ;
- răspunsul la provocarea reprezentată de îmbătrânirea populației.

Comisia Europeană este în curs de elaborare, pe baza transformărilor actuale și cu contribuția tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, a unei noi Strategii de Dezvoltare Durabilă ca o necesitate obiectivă datorită evoluțiilor generate de aplicarea strategiei actuale dar și a cooptării de noi state membre cu diverse grade de dezvoltare economică și socială dar și cu noi aspirații și speranțe în satisfacerea năzuințelor membrilor comunităților, în special a celor din mediul rural.

ASPECTE ALE STRATEGIEI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI

In România, Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD) a fost elaborată în anul 1997, pe baza documentelor rezultate în urma lucrărilor și dezbaterilor din cadrul Summitului Mondial pentru Dezvoltare de la Rio (1992), Strategie care a fost revizuită în cursul anului 2008.

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD) reflecta o viziune coerentă asupra viitorului României, în următoarele două decenii, prin prisma conceptului generos și realist al dezvoltării durabile. Obiectivele strategice pe termne scurt, mediu și lung sunt:

- *Orizont 2013: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al Uniunii Europene.*
- *Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.*
- *Orizont 2030: Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale U.E. din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.*

Îndeplinirea acestor obiective strategice va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere semnificativă a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale U.E. Prin prisma indicatorului sintetic prin care se măsoară procesul de convergență reală, respectiv produsul intern brut pe locuitor (PIB/loc), la puterea de cumpărare standard (PCS), aplicarea Strategiei creează condițiile ca PIB/loc exprimat în PCS să depășească, în anul 2013, jumătate din media UE din acel moment, să se apropie de 80% din media UE în anul 2020 și să fie ușor superior nivelului mediu european în anul 2030.

Se asigură, astfel, îndeplinirea obligațiilor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în conformitate cu Tratatul de aderare, precum și implementarea efectivă a principiilor și obiectivelor Strategiei Lisabona și Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă reînnoită a UE (2006).

În completarea obiectivelor ce derivă din strategiile, planurile și programele naționale de dezvoltare, Strategia stabilește direcțiile principale de acțiune pentru însușirea și aplicarea principiilor dezvoltării durabile în perioada imediat următoare:

- Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului autohton natural;
- Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii;
- Folosirea celor mai bune practici, informații, studii și tehnologii disponibile, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile și strategiile investiționale din fonduri publice pe plan național, regional și local și stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat;
- Anticiparea efectelor schimbărilor climatice și elaborarea atât a unor soluții de adaptare pe termen lung, cât și a unor planuri de măsuri de contingență intersectoriale, cuprinzând portofolii de soluții alternative pentru situații de criză generate de fenomene naturale sau antropice;

Asigurarea securității și siguranței alimentare prin valorificarea avantajelor comparative ale României în privința dezvoltării producției agricole, inclusiv a produselor organice; corelarea măsurilor de creștere cantitativă și calitativă a producției agricole în vederea asigurării hranei pentru oameni și animale cu cerințele

Documente strategice regionale

- **STRATEGIA REGIUNII NORD –VEST**

Conform documentului aprobat, regiunea are patru priorități în materie de dezvoltare, corelate cu obiectivul general, împărțite în priorități de investiție și acțiuni orientative, astfel:

Prezentarea schematică a strategiei

Sursa: <https://www.nord-vest.ro/strategia-de-dezvoltare-regionala-2014-2020/>

- **STRATEGIA JUDEȚULUI SATU MARE**

Sursa: http://cjsm.ro/proiecte/dezvoltare_regionala/strategii/strategia-de-dezvoltare/ii-strategia-de-dezvoltare-a-judetului/

OBIECTIV GENERAL: Creșterea competitivității economiei județene și a atractivității județului Satu Mare, pentru locuitori, întreprinzători locali și străini, respectiv turiști și vizitatori, prin valorificarea poziției geografice strategice și intervenții în sectoarele prioritare, în vederea diminuării disparităților la nivelul județului și creșterea calității vieții locuitorilor acestuia

Domenii de Intervenție Strategică

1. Creșterea competitivității economice a județului (prin atragerea investitorilor, dezvoltarea IMM-urilor, dezvoltarea de clustere și incubatoare de afaceri)
2. Dezvoltarea teritorială echilibrată și armonioasă a tuturor localităților din județ
3. Valorificarea durabilă și eficientă a potențialului agricol al județului
4. Dezvoltarea turismului și a serviciilor adiacente (cu accent pe turismul de sănătate și turismul cultural)
5. Valorificarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creșterea competitivității economice și reducerea inegalităților la nivelul județului
6. Îmbunătățirea infrastructurii ca suport pentru dezvoltarea economică a județului/ Transformarea județului Satu Mare într-un pol logistic de importanță trans-națională 15
7. Asigurarea dezvoltării durabile prin protejarea mediului și prevenirea manifestării riscurilor
8. Dezvoltarea capacității administrative a autorităților publice și întărirea relațiilor de cooperare în vederea rezolvării problemelor de mediu, dezvoltare economică, inovare, cercetare științifică, accesibilitate ale județului și întărirea poziției strategice a acestuia

Obiective verticale:

1. Creșterea competitivității economice în industrie și servicii și dezvoltarea mediului antreprenorial
2. Creșterea competitivității sectorului turistic, cu prioritate în turismul de sănătate și cel cultural 16
3. Creșterea valorii adăugate a activităților economice din sectorul agricol și dezvoltarea rurală
4. Valorificarea resurselor energetice regenerabile și a energiei geotermale
5. Reducerea dezechilibrelor și creșterea integrării sociale la nivelul județului

Obiective orizontale:

1. Valorificarea și dezvoltarea resurselor umane
2. Dezvoltarea infrastructurii suport pentru creșterea economică și dezvoltarea echilibrată
3. Dezvoltarea durabilă prin protejarea mediului
4. Cooperare teritorială
5. Întărirea capacității instituționale a administrației publice din județ

2. PREZENTARE GENERALĂ A COMUNEI LAZURI

2.1 Istoric

Comuna Lazuri apare menționată pentru prima dată în anul 1245 sub denumirea de **LAZAR**. În anul 1261 denumirea localității era **POSSESIA LAZAR**. Alte denumiri care apar în acte fac referire la numele capelei "Fanum Sancti Lazari", construită de către orașul Satu Mare.

Comuna Lazuri a fost invadată și distrusă de către tătari, ulterior fiind reconstruită de numitul Lazar, de unde provine și denumirea localității.

Datorită poziției geografice, au existat condiții prielnice vieții și activității umane din cele mai vechi timpuri, așa cum o dovedesc descoperirile arheologice aflate în teritoriu, începând cu epoca fierului și până la epoca feudală.

Localitățile aparținătoare comunei, apar pentru prima dată, astfel:

- **Localitatea Bercu** apare în anul 1216 sub denumirea "Berche". Satul a fost reconstruit ca urmare a distrugerii acestuia de către un incendiu izbucnit în anul 1812. În amvonul bisericii reformate există o piatră având următoarea inscripție „Foedus cum Caesare 1606”. Această piatră este din peretele bisericii vechi, care cu ocazia lărgirii construcției în 1840 a fost demolată;

- **Localitatea Nisipeni** apare pentru prima dată în anul 1261 sub denumirea de "Possesia Humuk";

- **Localitatea Noroieni** apare menționată pentru prima dată în anul 1181 sub denumirea de "Saar", fiind numele pârâului care trece pe lângă localitate;

- **Localitatea Peleş** apare în acte prima dată în anul 1334 sub denumirea de "Possesia Piliske";

- **Localitatea Pelișor** este menționată prima dată în anul 1234 sub denumirea de "Pylyske", dispărând în anul 1242. Ea re apare în anul 1423 sub denumirea de "Kispiliske", dar este distrusă complet în anul 1717, fiind reconstruită destul de repede;

2.2 Localizare

Lazuri (România)

Poziția geografică în România

Coordonate: 47°53'23"N 22°53'03"E

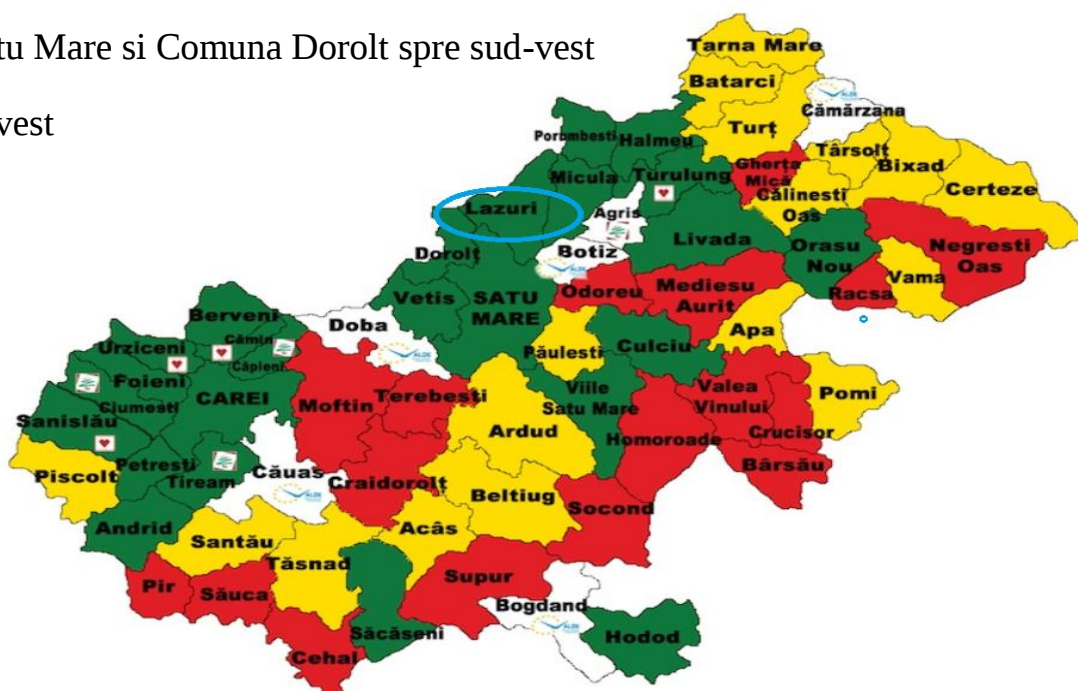

Localizare în cadrul județului

Comuna Lazuri este așezată în partea de nord a Județului Satu Mare, la 7 km de Municipiul Satu Mare pe drumul județean 194, teritoriul său administrativ prelungindu-se până la întâlnirea celor trei granițe ale României, Ungariei și Ucrainei.

Teritoriul administrativ teritorial al comunei Lazuri se învecinează cu:

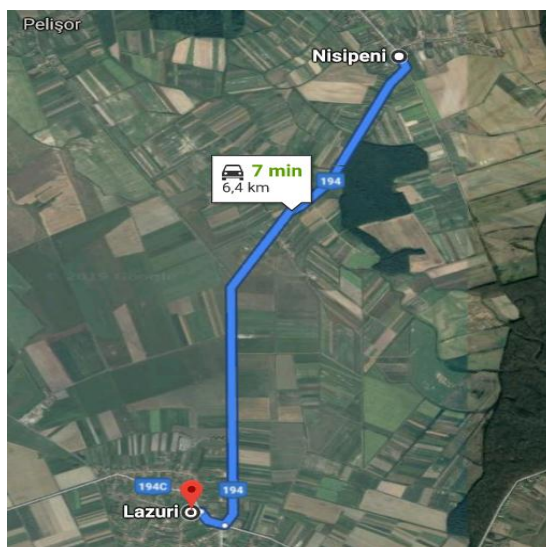
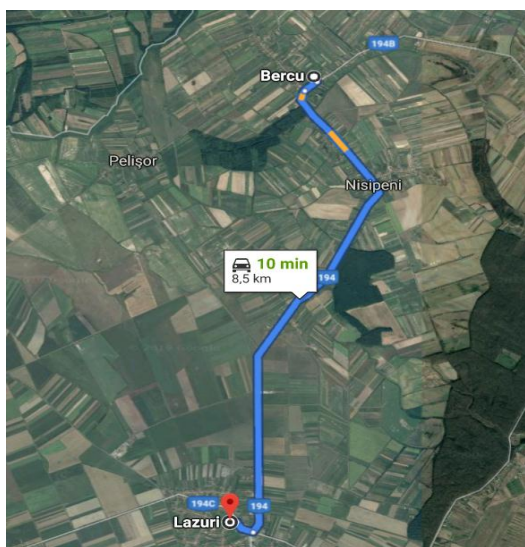
- Ucraina spre nord
- Comuna Micula spre est
- Comuna Botiz spre sud-est
- Municipiul Satu Mare și Comuna Dorolț spre sud-vest
- Ungaria spre vest

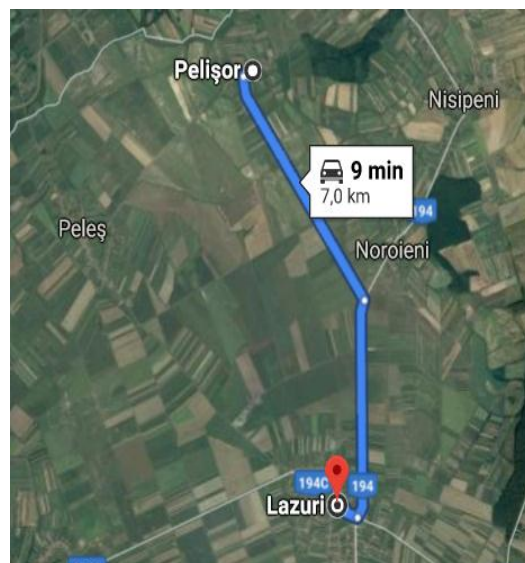
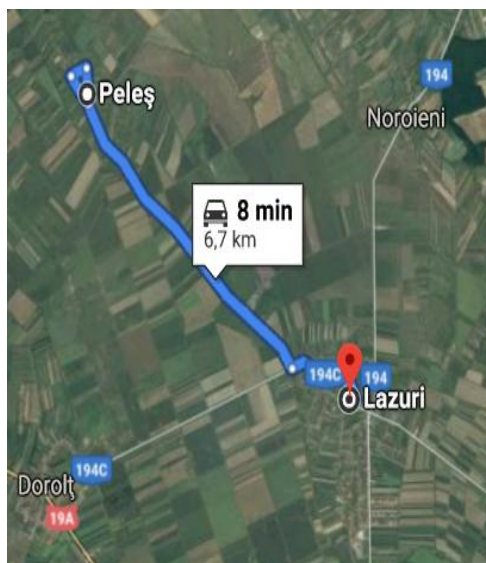
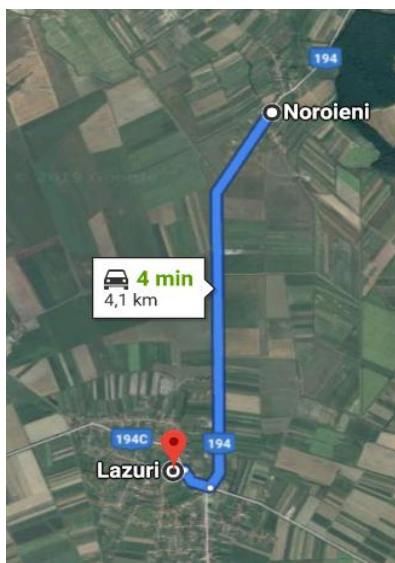

Comuna Lazuri are în componența sa următoarele 6 localități:

- **Lazuri** – reședința de comună
- **Bercu** – aflat la aproximativ 9 km
- **Nisipeni** – aflat la aproximativ 6 km

- **Noroieni** - aflat la aproximativ 4 km
- **Peleş** - aflat la aproximativ 7 km
- **Pelișor** - aflat la aproximativ 7 km

Din punct de vedere **geografic** comuna este aşezată în partea de nord a judeţului Satu Mare.

2.3 Relieful şi clima

Forma de relief predominantă a comunei Lazuri este cea de câmpie, situată în Câmpia Someşului Inferior, cu o altitudine medie de 119,663 m şi o pantă medie de 0,25%.

Comuna este înconjurată de poalele munţilor vulcanici ai Oaşului, în direcţia nord-vest pe teritoriul comunelor Bătarci, Turţ, Tarna Mare şi Cămărzana.

Clima comunei Lazuri este temperat-continentală, cu veri călduroase şi ierni mai blânde, cu desprimăveri timpurii şi cu precipitaţii relativ reduse. Temperaturile medii sunt de 10-15 grade vara şi cuprinse între -5 şi 3 grade iarna. Volumul precipitaţiilor în această zonă sunt cuprinse între 600 – 900 mm/ mp.

În general, în această zonă de câmpie solul este productiv, prezintă o fertilitate ridicată, exploatarea agricolă realizându-se cu mijloace de ameliorare (îngrăşăminte chimice şi naturale etc).

Pe teritoriul comunei Lazuri se întâlnesc următoarele **clase de habitate**: culturi (teren arabil), pasuni şi fâneţe, alte terenuri arabile, habitate de păduri (păduri în tranziţie – rezentate de suprafeţe forestiere constituite predominant din stejar).

Predomina solurile podzolice argiloiluviale, pseudogleice şi pseudogleizate, luvosoluri şi stagnosoluri albice (luvosoluri albice stagnice), pe alocuri soluri hidromorfe şi nisipoase, acestea din urmă sarace în humus. Pe locul vechilor albi parasite, cu nivelul apelor freatice de suprafaţă s-au format hidromorfe (hidrosoluri) şi de lacovisti (gleisoluri), ca şi soluri sarate (halomorfe). Utilizarea terenurilor este destinată aproape exhaustiv culturilor agricole şi fâneţelor. Terenurile viticole şi pomicole sunt răspândite punctual în apropierea localităţilor.

2.4 Date administrativ teritoriale

Conform datelor furnizate prin fișa unității administrativ teritoriale

Suprafața teritoriu administrativ total		Ha	7,089,00
Suprafața teritoriu extravilan total		Ha	6,069,44
din care:	agricol	Ha	5,492,22
	păduri	Ha	259,20
	ape	Ha	228,64
	Căi de comunicații, echipamente	Ha	89,37
	Neproductiv, degradat	Ha	-
Suprafață teritoriu intravilan total		Ha	1,019,56
Din care pe localități și trupuri:	Lazuri	Ha	438,91
	Bercu	Ha	129,28
	Nisipeni	Ha	141,36
	Noroieni	Ha	81,87
	Peles	Ha	135,16
	Pelisor	Ha	34,69

2.5 Cadrul demografic

2.5.1 Evoluția demografică a comunei Lazuri conform statisticilor oficiale:

Anul	2002	2011	2019
Locuitori	5362	5562	

În baza recensământului oficial al populației din anul 2011 comuna Lazuri avea o populație de 5562 locuitori, în creștere față de anul 2002, împărțiți pe categorii de vârstă și gen, religie și etnie după cum urmează:

- Structura populației pe grupe de vârstă și categoria de gen

POPULAȚIE / GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI SEX

JUDETUL Satu Mare	POPULATIA STABILA	GRUPA DE VARSTA																		
		TOTAL	Sub 5	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75-79	80-84	85 ani
			ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani	ani
Ambele sexe	5562	355	371	369	370	410	354	435	503	483	272	340	334	330	239	146	135	71	45	
Masculin	2790	185	211	193	193	218	178	216	251	276	153	169	156	146	122	51	44	19	9	
Feminin	2772	170	160	176	177	192	176	219	252	207	119	171	178	184	117	95	91	52	36	

Sursa INS Tab3. Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă – județe, municipii, orașe, comune

- Structura populației după categorii de gen și stare civilă

POPULAȚIA STABILĂ PE SEXE ȘI STARE CIVILĂ

JUDETUL Satu Mare	COMUNA Lazuri	POPULAȚIA STABILĂ TOTAL	STAREA CIVILĂ LEGALĂ				Starea civilă de fapt Persoane care traiesc în uniune consensuală
			Necasătorit(a)	Casătorit(a)	Vaduv(a)	Divortat(a)	
Ambele sexe		5562	2363	2535	506	158	228
Masculin		2790	1386	1256	72	76	114
Feminin		2772	977	1279	434	82	114

Sursa INS Tab5. Populația stabilă pe sexe și stare civilă – județe, municipii, orașe, comune

- *Structura populației după apartenența de religie*

POPULATIA STABILA DUPĂ RELIGIE

JUDETUL Satu Mare	POPULATIA STABILA										
COMUNA Lazuri	TOTAL	Ortodoxa	Romano catolica	Reformata	Penticostala	Greco- catolica	Baptista	Adventista de ziua a saptea	Martorii lui Iehova	Fara Religie	Informatie nedisponibila
Numar	5562	491	1599	1845	11	1306	6	4	26	11	260

Sursa Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune

- *Structura populației după limba maternă*

POPULATIA STABILA DUPA LIMBA MATERNĂ

JUDETUL Satu Mare	POPULATIA STABILA			
COMUNA Lazuri	TOTAL	Română	Maghiara	Informatie indisponibila
Numar	5562	767	4543	246

Sursa Tab10. Populația stabilă după limba maternă – județe, municipii, orașe, comune

- *Structura populației după structura de etnie*

POPULATIA STABILA DUPA ETNIE

JUDETUL Satu Mare	POPULATIA STABILA						Informatie nedisponibila
COMUNA Lazuri	TOTAL	Romani	Maghiari	Romi	Ucrainieni	Germani	
Numar	5562	775	4344	183	4	6	248

Sursa INS Tab8. Populația stabilă după etnie – județe, municipii, orașe, comune

- Distribuirea populației pe cele 6 sate ale comunei

POPULATIE DISTRIBUITA PE SATE

JUDETUL Satu Mare COMUNA Lazuri	NUMAR LOCUITORI / SATE		
SATE COMUNA LAZURI	POPULATIA STABILA COMUNA LAZURI TOTAL	Numar locuitori	In % fata de total
LAZURI	5562	2666	47,93
BERCU		590	10,61
NISIPENI		831	14,94
NOROIENI		316	11,02
PELES		855	15,37
PELISOR		304	5,46

Sursa www.recensamantromania.ro.rpl_2011_populatia-pe-categorii-de-localitati

2.5.2 Calitatea locuirii - număr total al construcțiilor este de 1641 din care gospodării private și clădiri administrative, având un indice de locuire ale acestora de 3,27 persoane/ locuință.

- Distribuirea gospodăriilor și clădirilor locuite

GOSPODARI SI CLADIRI LOCUITE

JUDETUL Satu Mare COMUNA Lazuri	GOSPODĂRII / CLĂDIRI			
	Numar gospodarii populatie	Numar mediu de persoane pe o gospodarie	Numar cladiri	Numar cladiri / locuinte
Numar	1641	3,27	1746	1745

Sursa INS Tab2. Populație, gospodării, clădiri_RPL 2011 – localități

- *Distribuirea formelor de proprietate*

LOCUINTE SI FORME DE PROPRIETATE

JUDETUL Satu Mare COMUNA Lazuri	LOCUINTE / FORME DE PROPRIETATE			
	Locuinte private		Cladiri culte religioase	
Locuinte conventionale	Numar	In % fata de total	Numar	In % fata de total
1748	1726	98,7	9	0,5

Sursa INS Tab10. Locuințe – forme de proprietate_RPL 2011 – localități

- *Distribuirea față de calitatea locurii (racordare la utilități)*

-

LOCUINTE DOTARI CU INSTALATII

LOCUINTE / DOTARE CU INSTALATII													
JUDETUL Satu Mare COMUNA Lazuri	Locuinte conventionale	Beneficiaza de apa potabila in locuinte		Beneficiaza de sistem de canalizare in locuinte		Beneficiaza de energie electrica in locuinte		Beneficiaza de incalzire centrala in locuinte		Beneficiaza de bucatarie in locuinta		Beneficiaza de grup sanitar in locuinta	
		Numar	In % fata de total	Numar	In % fata de total	Numar	In % fata de total	Numar	In % fata de total	Numar	In % fata de total	Numar	In % fata de total
	1748	828	47,4	794	45,4	1597	91,4	250	14,3	1653	94,6	771	44,1

Sursa Tab12. Locuințe – dotare cu instalații_RPL 2011 – localități

2.6 Educația, sănătatea și asistența socială

Educația.

Unitatea școlară a fost înființată în secolul al XVI-lea și și-a început activitatea ca școală cultică. Începând din anul 1954 unitatea a funcționat sub denumirea de Școală de 7 ani, până în 1965 când a primit denumirea de Școală Generală Lazuri cu învățământ de 8 clase.

La sfârșitul anilor 70 se constată nevoia trecerii la învățământul de 10 ani astfel că școala funcționează cu un număr mai mare de ani de studii sub denumirea de Școala Generală cu clasele I-X cu următoarele profiluri: textile, agricultură și mecanică, aceste clase existând până în anul 1990.

Începând cu anul 1990 denumirea unității se modifică din Școala Generală cu clasele I-VIII în Școala cu clasele I-VIII Lazuri, această denumire fiind păstrată până în 2006, iar din anul 2006 unitatea primește denumirea de Școala de Arte și Meserii Lazuri. Din anul 2012 școala devine liceu cu denumirea Grup Școlar „Petőfi Sándor”, Lazuri, această denumire fiind schimbată ulterior în Liceul Tehnologic „Petőfi Sándor”, Lazuri.

Începând cu data de 1 septembrie 2018, nemaierexistând clase liceale, școala a primit numele de Școala Gimnazială Lazuri.

Sunt arondate următoarele unități de învățământ :

- Grădinița cu program prelungit din localitatea Lazuri ;
- Grădinița cu program normal din localitatea Noroieni;
- Grădinița cu program normal din localitatea Pelișor;
- Școala primară din localitatea Bercu;
- Școala gimnazială din localitatea Peleş;
- Școala gimnazială din localitatea Nisipeni.

În tabelul următor va prezentăm nivelul educației privind populația stabilă

POPULAȚIA STABILĂ DE 10 ANI ȘI PEȘTE PE SEXE, DUPĂ NIVELUL DE EDUCAȚIE

JUDETUL Satu Mare COMUNA Lazuri	POPULATIA STABILA DE 10 ANI SI PESTE	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE										
		Superior din care:			Post- liceal si de maistri	Secundar Superior				Primar	Fara scoala absolvita din care:	
		Total	Universitar de licenta	Total		Liceal	Profesional si de ucenici	Inferior (gimnazial)	Total		Persoane analfabete	
					TOTAL							
Ambele sexe	4836	170	159	75	3874	1100	652	2122	553	164	43	
Masculin	2394	85	80	34	1951	588	396	967	244	80	19	
Feminin	2442	85	79	41	1923	512	256	1155	309	84	24	

Sursa INS Tab16. Populația stabilă de 10 ani și peste pe sexe, după nivelul de educație – județe, municipii, orașe, comune

Sănătatea.

La nivelul comunei Lazuri funcționează:

- 3 dispensare medicale umane unde își desfășoară activitatea 3 medici de familie și 3 asistenți medicali: 2 dispensare fiind amplasate în localitatea Lazuri și 1 în Bercu
- 2 farmacii : 1 amplasată în localitatea Lazuri și 1 în Bercu
- un cabinet stomatologic amplasat în localitatea Lazuri
- un dispensar medical veterinar amplasat în localitatea Lazuri

Dispensarul medical din Lazuri (1972)

Asistența socială

În comuna Lazuri nu funcționează nici un adăpost pentru persoane vârstnice, nici un serviciu de incluziune socială sau vreun centru de plasament al Direcției Județene pentru Protecția Copilului.

2.7 Cultură:

- Se regăsesc 7 unități de cultură – o bibliotecă comunală și 6 cămine culturale care găzduiesc evenimentele locale: nunți, spectacole, baluri, șezători.

Balul din Lazuri - 1943

Grup de dansatoare în costume populare maghiare, Lazuri (1987)

- număr unități de cult (biserici, mănăstiri, case de rugăciuni) – 16 biserici

2.8 Activități specifice zonei:

- agricultura (cultivarea plantelor și cerealelor)
- creșterea animalelor (bovine, ovine, porcine, animale de curte)
- servicii și unități de comerț cu amănuntul: unități private
- pomicultură,
- plantații,
- viticultură
- silvicultură

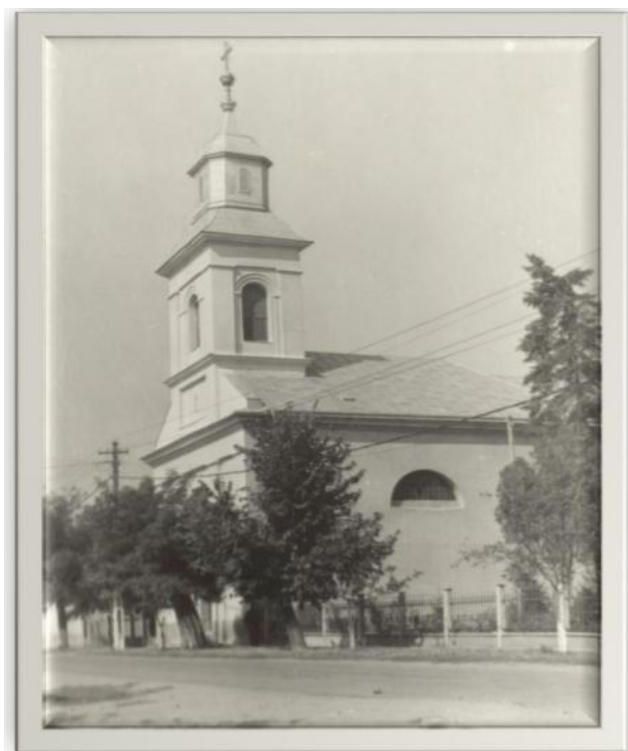

2.9 Obiective turistice și de agrement:

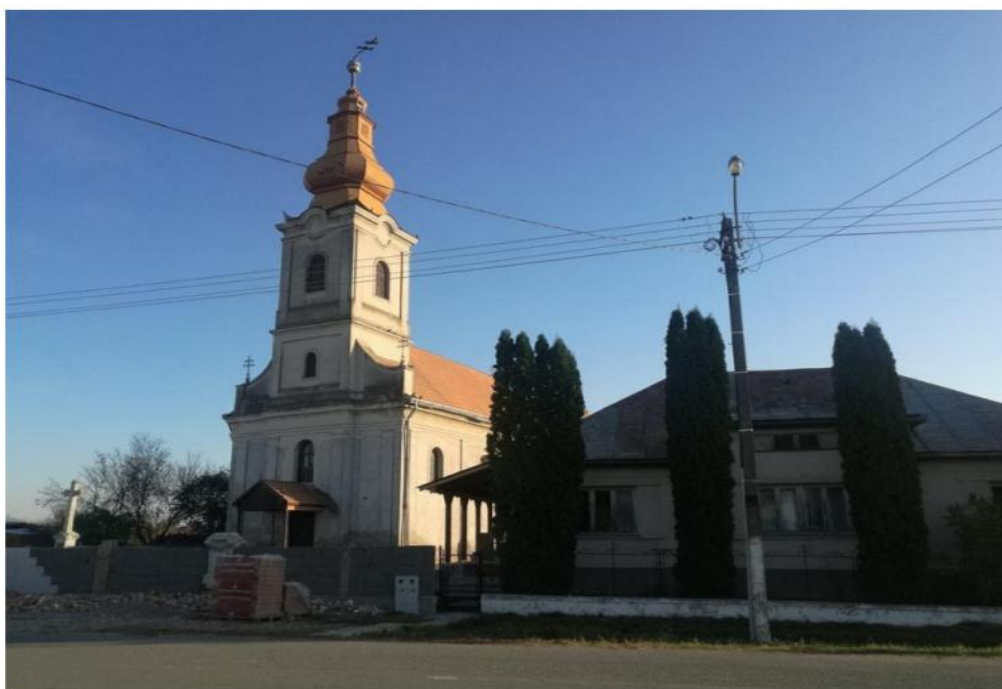
➤ **Biserica romano-catolică din Lazuri**

Biserica Romano-Catolică din Lazuri - 1985

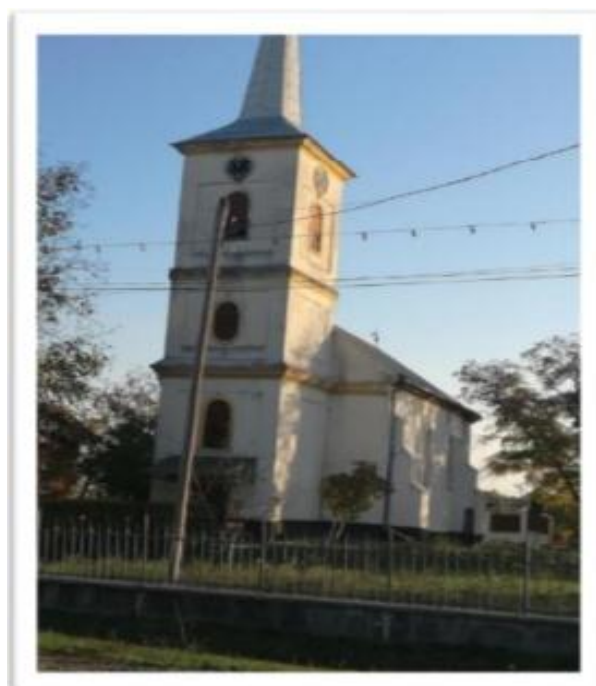
➤ **Biserica romano-catolică din Peleş**

Biserica Greco-catolică din Peleş (2018)

➤ **Biserica Reformată din Lazuri**

➤ **Biserica de lemn din satul Lazuri**

AGREMENT SI EVENIMNENE LOCALE - CULTURAL ARTISTICE

➤ Zilele comunei Lazuri

➤ 2 terenuri de sport în satele Lazuri și Nisipeni

3. ANALIZA SWOT PE DOMENII

Analiza SWOT (puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări) reflectă capacitatea mediului intern al autorităților de a răspunde factorilor externi, în sensul fructificării oportunităților și diminuării amenințărilor.

Denumirea reprezintă un acronim provenit din limba engleză, însemnând : **Strenghts** (Forte, Puncte tari), **Weaknesses** (Slăbiciuni, Puncte slabe), **Opportunities** (Oportunități, Sanse) și **Threats** (amenințări).

- **Punctele tari** reprezintă caracteristicile și avantajele pe care comuna le realizează cel mai bine.
- **Punctele slabe** ale comunei sunt caracteristici ale acesteia care îi determină un nivel de performanțe inferior
- **Oportunitățile** reprezintă factori de mediu externi pozitivi pentru comună, sanse oferite de mediul comunei, pentru a-și stabili o nouă strategie sau a-și reconsidera strategia existentă, în scopul exploatarea profitabilă a oportunităților apărute. Oportunitățile există pentru fiecare comună sau sat și trebuie identificate pentru a se stabili la timp strategia necesară fructificării lor sau pot fi create, pe baza unor rezultate spectaculoase ale activităților de cercetare, dezvoltare, adică a unor inovări de anvergură care pot genera chiar noi industrii sau domenii adiționale pentru producția și comercializarea de bunuri și servicii.
- **Amenințările** sunt factori de mediu externi negativi, situații sau evenimente care pot afecta nefavorabil, în măsura semnificativă, capacitatea comunei de a-și realiza integral obiectivele stabilite, determinând reducerea performanțelor economico-financiare.

Pentru a evidenția punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările comunei Lazuri, s-a efectuat **Analiza SWOT** pentru toate componentele situației actuale : *Economie și dezvoltare rurală, Agricultură, Infrastructură și utilități, Mediu, Turism, Cultură și tradiții, Educație și sport, Serviciile comunitare, sistemul Social și sanitar și Resursele umane și administrația locală.*

3.1 Economie și dezvoltare rurală

Puncte tari Economie și dezvoltare rurală	Puncte slabe Economie și dezvoltare rurală
➤ Distanța redusă până la reședința de județ, 12,2 km; ➤ Efective importante de bovine (1050), porcine (1500), ovine (1200) și păsări (18.500); ➤ Comuna este străbătută în partea de Vest – Est de DJ 194C, și de DJ 194 de la Nord la Sud. ➤ La nivel local se află 24 ferme agricole, o fermă legumicolă, 8 ferme zootehnice, și o seră. ➤ Suprafață agricolă mare 5.492,22 ha, din care arabil 4625,16 ha, pășuni 866,19 ha, vii 0,21 ha și livezi 2,60 ha.	➤ Număr redus al unităților de cazare; ➤ Slaba valorificare a potențialului turistic; ➤ Puterea de cumpărare cu potential redus; ➤ Investiții reduse în procesul de capacitate a resurselor umane locale. ➤ Inexistența unui sistem stimulat pentru înființarea IMM-urilor în ramurile economice deficitare; ➤ Gama redusă a serviciilor bancare pentru IMM-urile aflate în afara comunei; ➤ Management de calitate slabă și pregătirea antreprenorială scăzută; ➤ Ponderea redusă a sectoarelor industriale cu tehnologii noi în domenii de vârf; ➤ În comună nu există investitori privați. ➤ migrarea populației active în străinătate sau în zonele urbane; ➤ rata șomajului ridicată;
Oportunități Economie și dezvoltare rurală	Amenințări Economie și dezvoltare rurală
➤ Adoptarea de facilități fiscale pentru investitori privați din zonă; ➤ Prezența în apropiere a unor poli de atracție urbană – municipiul Satu Mare, cu impact pozitiv asupra schimburilor comunității locale cu exteriorul (marfuri, educație, locuri de muncă); ➤ Sprijinirea investitorilor locali pentru accesarea fondurilor externe nerambursabile;	➤ Lipsa sistemului de canalizare în 5 sate din totalul de 6 sate din comună; ➤ Lipsa sistemului de gaze naturale în toate satele comunei; ➤ Lipsa dezvoltării unui program menit să dezvolte/atragă investiții locale; ➤ Lipsa încurajării investițiilor /antreprenorilor tineri în vederea creării de noi locuri de muncă;

➤ Promovarea produselor locale tradiționale; ➤ Dezvoltarea parteneriatelor public private; ➤ Dezvoltarea de relații de parteneriat economic și administrativ cu unități teritoriale din țară și străinătate. ➤ reabilitarea infrastructurii de transport; ➤ diversificarea domeniilor economice de interes în zonă; ➤ posibilitatea de a actualiza Planul Urbanistic General;	➤ Costuri mari de conformare a agenților economici la standardele de mediu; Proceduri dificile de obținere a avizelor (de ex. mediu) de către societățile comerciale; ➤ Capacitate redusă a gospodăriilor țărănești și a fermelor de a concura cu produsele comunitare; ➤ Continuarea exodului forței de muncă; ➤ legislația în continuă schimbare; ➤ receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieții; ➤ neadaptarea la transferul de tehnologie și Know-how; ➤ riscul ca firmele din comună să nu facă față competiției de pe piața unică; ➤ fiscalitatea și birocrăția crescută descurajează investitorii; ➤ solicitarea experienței la angajare tinerilor.
---	--

3.2 Agricultură

Puncte tari Agricultură	Puncte slabe Agricultură
➤ La nivel local se află 24 ferme agricole, o fermă legumicolă, 8 ferme zootehnice, și o seră. ➤ Suprafață agricolă mare 5.492,22 ha, din care arabil 4625,16 ha, pășuni 866,19 ha, vii 0,21 ha și livezi 2,60 ha. ➤ Efective importante de bovine (1050), porcine (1500), ovine (1200) și păsări (18.500); ➤ Un număr semnificativ de efective mecanizate, în speță 85 de tractoare și 19 combine; ➤ Existența unui cabinet veterinar în satul Lazuri; ➤ existența forței de muncă calificată în agricultură; ➤ suprafața mai mare a suprafețelor agricole productive, comparativ cu suprafața totală a terenurilor neproductive ; ➤ calitatea bună a solului;	➤ Lipsa lanțului producție – colectare - procesare-distribuție în agricultură; ➤ Utilizarea parțială a terenurilor agricole; ➤ Lipsa serelor în vederea producției continue a legumelor. ➤ lipsa unor centre de prelucrare a produselor agricole și animale la nivel local; ➤ slaba diversificare a activităților economice în domeniul agricol; ➤ lipsa interesului pentru accesarea fondurilor financiare pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice, pe de o parte, și achiziția de utilaje agricole, pe de altă parte; ➤ micii producători nu detin utilaje agricole, ➤ spații pentru depozitarea adecvată a produselor agricole și sisteme de irigații pentru o productivitate ridicată.
Oportunități Agricultură	Amenințări Agricultură
➤ Aderarea sau înființarea de asociații agricole comune; ➤ Dezvoltarea agriculturii prin intervenții specifice - accesarea fondurilor nerambursabile în domeniul agriculturii în vederea modernizării efectivelor mecanizate. ➤ existența potențialului pentru obținerea de produse ecologice;	➤ Lipsa informării asupra beneficiilor rezultate din asocierea potențialilor investitori în agricultură; ➤ Lipsa unui plan concret de investiții în domeniul agricol; ➤ Scăderea bonității terenurilor agricole în cazul în care nu sunt utilizate rațional și durabil; ➤ Capacitate redusă a gospodăriilor

➤ prezența fondurilor europene ce pot fi ➤ absorbite în vederea impulsiei afacerilor în agricultură; ➤ relief diversificat foarte favorabil pentru culturile de cartofi, porumb, grâu, rapiță, floarea soarelui, legumele de câmp, căpșuni; ➤ crearea asociațiilor de producători agricole pentru valorificarea produselor agricole;	țăranesti si a fermelor de a concura cu produsele comunitare; ➤ Disfuncționalități ale pieței funciare si de arendare. ➤ absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; ➤ concurența importului de produse agroalimentare de pe piața UE; ➤ creșterea duratei perioadelor de secetă pedologică, urmare schimbărilor climatice (fenomenul de deșertificare).
--	---

3.3 Infrastructură și utilități

Puncte tari Infrastructură și utilități	Puncte slabe Infrastructură și utilități
➤ Distanța redusă până la reședința de județ, 12,2 km; ➤ Comuna este străbătută în partea de Vest – Est de DJ 194C, și de DJ 194 de la Nord la Sud. ➤ Drumuri județene cu o lungime de 32 de km. ➤ Drumuri comunale cu o lungime de 12,38 km. ➤ 25,714 km de străzi modernizate din totalul de 41,705 km. ➤ Alimentare cu apă în toate satele comunei. ➤ Serviciu de salubritate contractat din exterior; ➤ Serviciu de transport în comun contractat din exterior. ➤ există telefonie fixă pe raza comunei și este asigurată de companiile Telekom și RCS – RDS; ➤ conexiune la internet parțial; ➤ există telefonie mobilă și este deservită de companiile Orange, Vodafone, Telekom și RCS – RDS;	➤ Nu există acces în comună prin drumuri naționale sau județene. ➤ Drumuri comunale nemodernizate, 16 km; ➤ Lipsa sistemului de canalizare în 5 sate din totalul de 6 sate din comună; ➤ Lipsa sistemului de gaze naturale în toate satele comunei; ➤ Sistem de iluminat public stradal nemodernizat și insuficient, 1055 stâlpi din care cu corpuri de iluminat 730; ➤ Lipsă utilaj deszăpezire. ➤ șanțurile de colectare a apelor pluviale sunt subdimensionate și realizate necorespunzător, în special în sate; ➤ lipsa zonelor de siguranță, a trotuarelor și a spațiilor necesare acestora în majoritatea zonelor;
Oportunități Infrastructură și utilități	Amenințări Infrastructură și utilități
➤ Modernizarea iluminatului public prin programe de finanțare multianuală sau credit furnizor; ➤ Implementarea programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în construirea sistemului de canalizare; ➤ Implementarea programelor	➤ Ineficiența procesului de atragere a investitorilor din cauza lipsei infrastructurii de gaze naturale în 11 sate din comună și a sistemului de transport în comun; ➤ Neutilizarea optimă a resurselor financiare din cadrul programului PNDR privind reabilitarea rețelei de

guvernamentale de susținere a unor investiții în reabilitarea drumurilor comunale; ➤ dezvoltarea integrată a tuturor domeniilor și sectoarelor de activitate poate determina dezvoltarea infrastructurii și creșterea calității vieții; ➤ creșterea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură; ➤ posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii.	canalizare; ➤ Creșterea riscului de poluare din cauza lipsei sistemului de canalizare; ➤ Creșterea costurilor de mentenanță a infrastructurii de iluminat public stradal; ➤ Neutilizarea de către comună a resurselor financiare disponibile prin programe ale Uniunii Europene. ➤ competiție ridicată la nivel național pentru accesarea fondurilor în mediul rural ceea ce face incertă aprobarea proiectelor depuse.
---	--

3.4 Mediu

Puncte tari Mediu	Puncte slabe Mediu
➤ Prezența unui parc de agrement în localitatea Lazuri; ➤ Existența unui serviciu de salubritate contractat din exterior; ➤ Calitatea factorilor de mediu este bună și nu se înregistrează depășiri ale limitelor de siguranță; ➤ Prezența solurilor cu fertilitate mare, favorabile culturilor agricole;	➤ Inexistența unei rețele de canalizare în 5 sate din comună; ➤ Lipsa spațiilor și a zonelor verzi în 5 sate ale comunei; ➤ Indice scăzut de zona verde/locuitor; ➤ Inexistența unui sistem de monitorizare adecvat pentru a utiliza informațiile legate de mediu.
Oportunități Mediu	Amenințări Mediu
➤ Depunerea proiectelor în vederea amenajării unor zone/parcuri verzi; ➤ Implementarea programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în extinderea sistemului de canalizare. ➤ Extinderea colaborării și implicarea ONG-urilor și a școlilor în programe comune de educație ecologică; ➤ Oportunități de finanțare pentru proiectele care prevăd utilizarea de surse regenerabile de energie; ➤ Disponibilitatea fondurilor europene pentru finanțare de proiecte menite să protejeze și să valorifice capitalul natural (Natura 2000);	➤ Creșterea poluării având în vedere lipsa sistemului public de canalizare și a zonelor verzi; ➤ Producerea unor hazarde naturale precum inundații, incendii; ➤ Neimplicarea populației în privința colectării selective și a reciclării deșeurilor.

3.5 Turism, cultură și tradiții

Puncte tari Turism, cultură și tradiții	Puncte slabe Turism, cultură și tradiții
➤ Existența siturilor arheologice: Situl arheologic de la Lazuri - Drumul Dorolțului. la marginea drumului Lazuri - Dorolț, la 300 m V de intersecția cu șoseaua Lazuri – Peleş din Epoca bronzului, Hallstatt; Situl arheologic de la Lazuri - Lubi Tag. în Câmpia Someșului inferior, la 2,5 km NV de centrul localității, în partea nordică a șoselei Lazuri-Peleșu Mare din Epoca medievală, Epoca bronzului; ➤ Existența a 16 biserici creștine și lăcașuri de cult, printre care și Biserica medievală reformată de la Lazuri din Epoca medievală / sec. XVI, transf. sec. XIX ; ➤ Existența unei biblioteci locale; ➤ Existența a 6 Cămine culturale în comună; ➤ Existența unui ansamblu de dansuri în satul Bercu.	➤ Lipsa promovării monumentelor istorice din comună; ➤ Lipsa unei promovări susținute a obiceiurilor și tradițiilor locale; ➤ Numărul redus de unități de cazare în comună; ➤ Lipsa informațiilor și a hărților turistice; ➤ Lipsa unui sistem de indicatoare turistice rutiere.
Oportunități Turism, cultură și tradiții	Amenințări Turism, cultură și tradiții
➤ Creșterea numărului de turiști datorită existenței monumentelor istorice din comună; ➤ Existența fondurilor structurale ale UE pentru promovarea turismului; ➤ Participarea la evenimente și târguri de turism pentru promovarea zonei; ➤ Promovarea obiceiurilor și tradițiilor locale prin intermediul internetului și televiziunilor județene; ➤ Promovarea bibliotecii locale și a volumelor existente în proprietatea acesteia;	➤ Deteriorarea zonelor turistice existente; ➤ Alterarea tradițiilor locale prin lipsa promovării în rândul tinerilor; ➤ Concurența zonelor cu potențial turistic bine dezvoltat și valorificat din zona limitrofă.

3.6 Educație și sport

Puncte tari Educație și sport	Puncte slabe Educație și sport
➤ Existența a 3 grădinițe cu program normal în comună și 2 cu program prelungit, cu un număr de 67 de preșcolari în 8 grupe; ➤ Existența a trei instituții de învățământ primar și gimnazial cu un număr de 388 elevi înscriși în clasele I-VIII; ➤ Clădirile unde funcționează grădinițele beneficiază de încălzire cu lemne; ➤ Clădirile unde funcționează cele 5 grădinițe beneficiază de sistem de canalizare; ➤ Clădirile unde funcționează cele 5 grădinițe beneficiază de sistem de apă potabilă; ➤ Clădirile unde funcționează cele 5 grădinițe beneficiază de grupuri sanitare; ➤ Număr relativ potrivit de personal didactic (47 cadre didactice); ➤ Clădirile unde funcționează cele trei școli gimnaziale beneficiază de încălzire pe lemne; ➤ Clădirile unde funcționează cele trei școli gimnaziale beneficiază de sistem de canalizare din rețeaua publică; ➤ Clădirile unde funcționează cele trei școli gimnaziale beneficiază de sistem de apă potabilă; ➤ Clădirile unde funcționează cele trei școli gimnaziale beneficiază de grupuri sanitare; ➤ Rată scăzută a abandonului școlar, în anul școlar 2018-2019, 1,85 %;	➤ Clădirile unde funcționează grădinițele nu beneficiază de gaze naturale; ➤ Clădirile unde funcționează cele 3 școli nu beneficiază de gaze naturale; ➤ Clădirea unde funcționează grădinițele din satele Peliș și Pelișor necesită amenajări exterioare și interioare precum și amenajarea unor spații de joacă pentru elevi; ➤ Clădirile unde funcționează cele trei unități școlare gimnaziale necesită investiții: Lazuri - amenajări exterioare – sala de sport, teren de sport sintetic; Nisipeni - amenajări exterioare – sala de sport, teren de sport sintetic; Peles - amenajări exterioare – sala de sport, teren de sport sintetic. ➤ Lipsa unui program after school public sau privat în comună; ➤ Oferta de recalificare/reconversie profesională este slab dezvoltată, neexistând concurență între ofertanții de cursuri de formare; ➤ Lipsa unor grădinițe cu program prelungit;

➤ Existența a 2 terenuri de sport în comună.	
Oportunități Educație și sport	Amenințări Educație și sport
➤ Accesare fonduri externe în vederea reabilitării instituțiilor de învățământ din comună; ➤ Accesarea de proiecte socio-educative în vederea dotării școlilor cu mobilier necesar; ➤ Accesarea de proiecte sociale în vederea dotării școlilor cu dotari de echipamente specifice; ➤ Accesarea fondurilor nerambursabile în vederea înființării unui After School; ➤ Promovarea bibliotecii locale și a volumelor existente în proprietatea acesteia;	➤ Scăderea nivelului educației în rândul elevilor proveniți din grupurile vulnerabile din cauza lipsei unui program After School în comună; ➤ Scăderea calității învățământului public de la nivel local din cauza lipsei investițiilor în unitățile de învățământ; ➤ Deteriorarea cladirilor instituțiilor de învățământ din cauza lipsei de investiții în infrastructură; ➤ Pe fondul scăderii natalității și al îmbătrânirii populației, scade continuu numărul de elevi; ➤ Scăderea interesului adolescenților față de studiile universitare, față de școală în general;

3.7 Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar

Puncte tari Sistemul social și sanitar	Puncte slabe Sistemul social și sanitar
➤ Existența a 6 cămine culturale în comună; ➤ Existența a 3 dispensare medicale în satele Lazuri și Bercu; ➤ Existența unui număr de șase cadre medicale în satele Lazuri și Bercu (3 medici de familie și 3 asistenți medicali); ➤ Existența unui număr de 2 farmaci în satele Lazuri și Bercu; ➤ Existența unui cabinet stomatologic în satul Lazuri; ➤ Inexistența asistaților sociali în localitate. ➤ colaborarea cu alți factori implicați în domeniul protecției sociale (DGSAPC, unități școlare, ONG-uri etc.).	➤ Lipsa unor dispensare medicale în celelalte 4 sate ale comunei; ➤ Lipsa cadrelor medicale în celelalte 4 sate ale comunei; ➤ Lipsă centru After School; ➤ Lipsa unor farmaci în celelalte 5 sate ale comunei; ➤ Lipsa unor mediatori sanitari comunitari. ➤ lipsa unor mijloace moderne de investigații medicale; ➤ slaba educație sanitară a comunității; ➤ nu există laborator de specialitate pentru diagnosticare; ➤ numărul crescut al persoanelor care lucrează la negru, neputând beneficia de servicii medicale gratuite; ➤ cadre medicale insuficiente; ➤ slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate; ➤ problematica persoanelor adulte aflate în dificultate, marginalizate social sau cu risc de marginalizare; ➤ nu există ONG-uri în domeniul sanitar și social în comună; ➤ nesupravegherea corespunzătoare a bolnavilor psihici.
Oportunități Sistemul social și sanitar	Amenințări Sistemul social și sanitar
➤ Accesarea fondurilor nerambursabile în vederea înființării unui centru After School; ➤ Angajarea unor mediatori sanitari remunerați de Ministerul Sănătății prin	➤ Creșterea numărului de persoane analfabete din cauza lipsei programelor de tip a doua șansă (43 persoane analfabete în anul 2011 și 164 persoane neșcolarizate);

DSP; ➤ Identificarea unor programe de calificare profesională adaptate nevoilor pieței muncii din zonă; ➤ Încurajarea parteneriatelor public – privat în vederea înființării de servicii alternative.	➤ Accesul deficitar la sistemul de sănătate având în vedere lipsa unor unități medicale și farmacii în celelalte sate ale comunei.
---	--

3.8 Resursele umane și administrația locală

Puncte tari Resursele umane și administrația locală	Puncte slabe Resursele umane și administrația locală
➤ Fenomen demografic în creștere față de anul 2002 (5362 persoane), 5562 persoane în 2011. ➤ Număr relativ crescut de persoane cu studii universitare 170 persoane, liceal și profesional 3874 persoane, postliceal 75 persoane și primar și gimnazial 2122 persoane; ➤ Grad ridicat de toleranță, nivel redus de conflicte sociale între cetățeni; ➤ Experiența personalului din aparatul executiv al primăriei.	➤ Număr mare de persoane peste 60 de ani (966 persoane); ➤ Migrația populației calificate în țările membre UE pentru obținerea unui câștig salarial mai bun.
Oportunități Resursele umane și administrația locală	Amenințări Resursele umane și administrația locală
➤ Identificarea unor programe de calificare profesională pentru aparatul administrativ, adaptate nevoilor pieței muncii din zonă; ➤ Specializarea aparatului executiv prin cursuri specifice domeniilor de interes cu privire la legislația și dezvoltarea europeană; ➤ Angajarea unor medieri sanitari remunerați de Ministerul Sănătății;	➤ Emigrarea forței de muncă calificată; ➤ Reducerea ponderii populației active; ➤ Îmbătrânirea populației comunei în urma scăderii numărului de nasteri și plecării tinerilor în cautarea unei piețe a muncii active și moderne;

4. MODEL DE MANAGEMENT AL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Pentru fundamentarea unui model de management strategic, fezabil și generator de efecte economice substanțiale, este necesară cunoașterea și luarea în considerare a unui set de elemente esențiale care se constituie în premise ale modelului de management strategic.

Procesul complex de elaborare și aplicare a modelului de management strategic, nu trebuie să fie o acțiune izolată, de etapă, ci un demers continuu, generat de câteva elemente majore precum :

- evoluțiile socio-culturale și organizaționale care au inclus mutații semnificative la nivelul caracteristicilor sale dimensionale și functionale, noi atitudini, valori și comportamente, noi exigențe în raport cu participare la actul decizional
- accentuarea complexității și imprevizibilității mediului înconjurător și necesitatea creșterii adaptabilității la schimbare

Modelul de management strategic trebuie să ia forma unui flux de acțiuni, unele planificate, altele reactive, care răspund elementelor neprevăzute.

Procesul de construire a unui management orientat spre rezultate este complex, dar este singurul în măsură să asigure cerințele de calitate profesională ale funcției instituțiilor publice.

Unul dintre aspectele cele mai importante în cadrul managementului strategic este cel al diferenței dintre strategiile focalizate pe acțiune și cele focalizate asupra rezultatelor.

Identificarea oportunităților a rezultatelor dar și a riscurilor ce pot apărea în urma managementului sunt importante în faza analizei derulării acțiunilor propuse.

Managementul focalizat pe rezultate are la bază câteva principii:

- se pornește de la identificarea problemelor grupului țintă
- obiectivele se stabilesc pe trei nivele independente între ele
- pe fiecare nivel al obiectivelor se evaluează riscuri
- riscurile cuantificate influențează derularea strategiei
- pentru fiecare rezultat se stabilesc indicatori de evaluare

- se iau în vedere două perspective :
 - resursele (umane, materiale, timp)
 - problemele imediate ce trebuiesc rezolvate

Managementul focalizat asupra rezultatelor are la baza principii de eficiență în **utilizarea resurselor**:

- trebuiesc analizate (în modul profesional) riscurile care pot determina pierderea resurselor prin estimarea greșită a strategiei de acțiune sau prin stabilirea eronată a obiectivelor.
- determinarea riscurilor poate conduce la modificarea și adaptarea strategiei de acțiune.
- riscul va fi cuantificat în valoare procentuală a probabilităților de apariție, acestea pot fi imposibil să se întâmple, posibil să se întâmple sau sigur că se vor întâmpla
- acest mod de organizare solicită flexibilitate în abordare la nivelul construirii echipei interdisciplinare, al managementului timpului și al acțiunii sincrone

Măsurile de dezvoltare locală, pentru recuperarea anilor pierduți, într-un sistem care a gândit altfel economia, libertatea și dezvoltarea, pentru afirmarea în Uniunea Europeană a unei națiuni sănătoase, prospere, educate, libere și demne, trebuiesc privite ca un proces care să contribuie la dezvoltarea economică, locală pentru a participa performant și competitiv pe piața internă dar și pentru a satisface dorința și a împlini năzuința cetățenilor comunității pentru un trai mai bun.

Metodologia de lucru este împărțită în mai multe faze, iar rezultatele reprezintă primul nivel al acestei metodologii.

În prima fază se realizează inițierea parteneriatului local, lansarea metodologiei de lucru, stabilirea și analizarea resurselor de dezvoltare ale zonei de referință, se culeg datele și informațiile relevante pentru întocmirea strategiei.

În faza următoare se efectuează o analiză diagnostic care permite identificarea obiectivului general al dezvoltării zonei și a direcțiilor strategice de dezvoltare în perspectiva anilor următori. Se vor defini, analiza și stabili obiectivele strategice ale zonei, se formulează măsuri ce vor permite atingerea acestor obiective și scenarii, respectiv a obiectivului general « Dezvoltarea durabilă a comunei Lazuri » - de nivel european, în scopul asigurării prosperității și calității vieții tuturor locuitorilor săi.

Într-o altă fază sunt stabilite indicatoarele de evaluare, rezultatele finale preconizate, responsabilitățile și cerințele în cadrul procesului de implementare.

Indicatorii de performanță permit menținerea sub control atent a eficienței implementării și sunt caracterizați prin două dimensiuni :

- dimensiunea calitativă (face referire la unitatea pe care o măsurăm)
- dimensiunea cantitativă (face referire la raportul dintre utilizarea resurselor și gradul în care a fost atins nivelul individual al obiectivelor amintite anterior).

Documentația de verificare este necesară deoarece nu este suficient ca să acționăm așa cum ne-am propus ci trebuie să transferăm această informație astfel încât să poată fi utilizată și în viitor se de alte persoane sau instituții. Pentru aceasta, toate documentele care vor fi conexe acestei dezvoltări strategice vor face parte dintr-un cadru monitorizat separat.

Etapele managementului orientat spre rezultate :

1. Identificarea grupului țintă (fie ca e vorba de un individ, familie sau despre o comunitate, principiul de identificare este același)

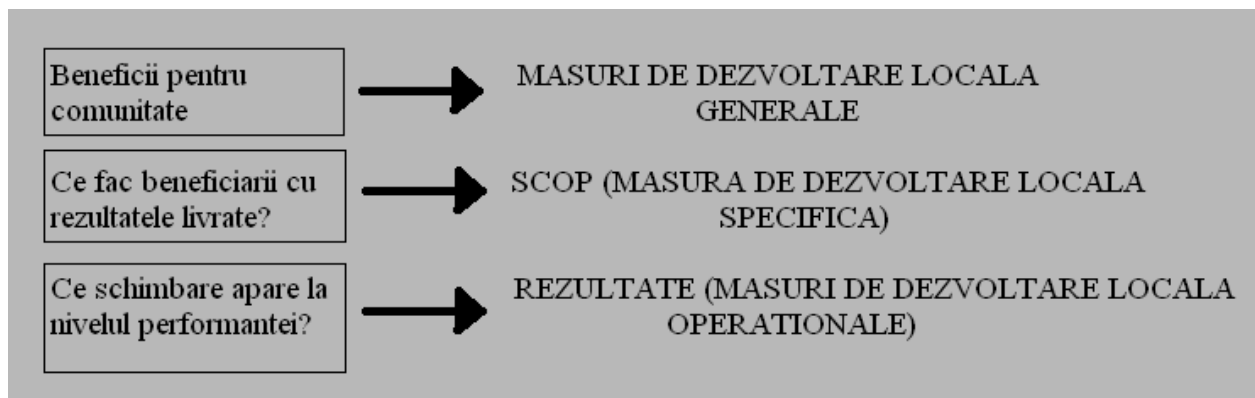
2. Identificarea problemelor cu care se confruntă grupul țintă (pentru a fi eficienți trebuiesc identificate problemele și nu nevoile):

- problemele sunt definite în termeni de **existență** a ceva nedorit
- nevoile sunt definite în termeni de **neexistență** a ceva dorit

3. Construirea lanțului cauză-efect între problemele identificate (poate fi prevăzut vizual sub formă **arborelui problemelor**)

4. Identificarea celor trei nivele ale obiectivelor

Din **arborele problemelor** prin pozitivare construim arborele obiectivelor apoi în baza evaluării resurselor disponibile stabilim obiectivele începând cu rezultate, scop, obiectiv general.

Rezultatele sunt primul nivel al schimbării, această schimbare apare în timpul derulării strategiei (în contrast cu SCOPUL care este realizat numai când strategia este implementată până la final). Schimbarea trebuie să se refere la aspecte cât mai concrete care pot fi cu ușurință cuantificabile. Definitiv pentru aceasta este faptul că rezultatele nu existau înainte de inițierea acțiunilor.

Rezultatele nu trebuie confundate cu acțiuni sau cu Scopul și Măsurile de dezvoltare locală a Planului. Un criteriu de verificare ar fi faptul că rezultatele trebuie să :

- producă satisfacție beneficiarilor
- pot fi catalogate ca bunuri, produse, servicii, abilități (tot ceea ce poate fi utilizat în viitor spre atingerea scopului)
- totalitatea lor să fie utilizate pentru îndeplinirea Scopului
- să fie în proprietatea beneficiarilor

Al doilea nivel al schimbării este cel al obiectivelor specifice sau al Scopului. Scopul este definit prin întrebarea « Ce fac beneficiarii cu rezultatele ? ».

Răspunsul la această întrebare este scopul strategiei centrate pe rezultate.

Accentul cade de data aceasta pe utilizare și nu pe proprietate. Sistemul se extinde incluzând un număr mai mare de factori. Dacă la nivelul rezultatelor vorbeam de individ acum vorbim de familie sau grup, dar încă nu de comunitate.

Scopul este format în termeni de beneficii pentru grupul țintă. Acesta va fi atins atunci când toate rezultatele sunt obținute și când riscurile exterioare au fost controlate și se află la nivele minime.

Obiectivul General este numai o tendință, o direcție spre care dorim să ne îndreptăm, el nu este niciodată atins prin muncă unei singure organizații sau a unui individ. Acesta definește beneficiile pentru o comunitate și este întotdeauna formulat pe termen lung, în contrast cu Scopul care este definit pe termen mediu și rezultatele care definesc prioritățile pe termen scurt.

În planificare orientată spre rezultate accentul este pus pe stabilirea corectă a celor trei nivele ale obiectivelor precum și a evaluării corecte a riscurilor, acțiunile fiind elaborate numai după ce aspectele amintite anterior sunt clar cunoscute.

Riscurile sunt esențiale în acest tip de management mai ales pentru că resursele nu sunt nelimitate. Evaluarea riscurilor are rolul de a controla riscurile astfel încât să nu fie consumate resurse fără a se obține rezultatele așteptate.

Riscurile se analizează din perspectiva condiționarilor exterioare (unde nu avem control) asupra fiecărui obiectiv pe care l-am înscris în triada celor trei nivele ale obiectivelor, urmând a decide dacă factorul de risc poate fi eliminat printr-o acțiune specifică din cadrul strategiei sau dacă este imposibil de controlat.

În acest caz trebuie să modificăm obiectivul pentru că altfel riscăm să nu îl realizăm cu toate resursele folosite.

Acțiunile pe care decidem să le asociem rezultatelor trebuie să fie simple și să putem monitoriza permanent gradul în care sunt realizate. Atât din perspectiva resurselor cât și a nivelului de reușită.

Pentru fiecare rezultat dorit trebuie pregătite anticipat resursele și stabilite setul de acțiuni necesare. Este însă posibil ca o acțiune să favorizeze obținerea mai multor rezultate, fiecare acțiune trebuie să aibă propriul buget de resurse materiale și umane, dar și de timp.

În permanență strategiile orientate spre rezultate utilizează criteriile SMART de verificare internă astfel încât autocontrolul calității să poată fi angrenat înainte de a iniția implementarea.

5. DIRECTII DE DEZVOLTARE

Existenta unei strategii de dezvoltare locală, corelată cu cea de la nivel județean, regional și național, acceptată și recunoscută la toate nivelurile instituționale, reprezintă baza de realizare a cadrului funcțional propice dezvoltării locale, oferind o imagine unitară a ceea ce se dorește a fi dezvoltat sau îmbunătățit în comuna Lazuri.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Lazuri, s-a născut din nevoia tot mai acută de centralizare într-un singur document unitar a direcțiilor de acțiune, a obiectivelor de dezvoltare pe termen mediu și lung și de prioritizare a implementării soluțiilor pentru nevoile sociale, economice și de mediu cu care se confruntă comunitatea locală, **respectând principiile dezvoltării durabile**.

În general, fiecare administrație locală cunoaște problemele cu care se confruntă comunitatea aflată în aria ei de jurisdicție și reușește să le formuleze, cel puțin la nivel declarativ, când este solicitată să o facă. S-a constatat că lipsa unui document care să reflecte viziunea și strategia de dezvoltare a comunei Lazuri, conduce la stagnarea și de multe ori la evoluția economico-socială haotică și înceată a acesteia.

Pentru perioada de finanțare 2020 - 2025, comuna Lazuri, și-a stabilit un sistem de direcții de dezvoltare și obiective care vor contribui la realizarea obiectivului general al Strategiei.

Obiectivul general al Strategiei de dezvoltare îl constituie dezvoltarea durabilă și echilibrată a comunei Lazuri prin abordarea integrată a aspectelor economice, sociale, culturale și de mediu care va contribui la punerea în valoare, cu eficiență, a potențialului material și uman de care dispune în vederea realizării obiectivului major al fiecărei administrații – dezvoltarea locală și creșterea confortului și siguranței cetățenilor.

Pentru fiecare direcție de dezvoltare au fost stabilite obiective specifice care urmează a fi atinse prin implementarea de proiecte, fructificând la maximum oportunitățile de finanțare disponibile – europene, naționale, județene dar și cele locale, limitate desigur, care sunt la îndemână administrației locale.

În condițiile în care sursele de venit proprii ale comunității sunt limitate și insuficiente, pentru inițierea, susținerea și implementarea unor proiecte de dezvoltare locală, un rol deosebit de important îl are stăruința și priceperea pentru atragerea de finanțări județene, guvernamentale și fonduri comunitare nerambursabile în vederea asigurării dezvoltării economice și îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor comunei Lazuri. Pornind de la analiza situației existente în comuna Lazuri, reflectată de **Analiza SWOT** pe domenii de dezvoltare strategică, acest studiu își propune crearea

cadrlui strategic general de dezvoltare locală, prin trasarea principalelor direcții de dezvoltare și identificarea unor acțiuni/proiecte concrete, în vederea eficientizării actului decizional și a aplicării unor politici publice locale adecvate noii perioade de programare financiară, care să genereze creștere economică și noi locuri de muncă, sub principiile dezvoltării durabile.

Bazate pe analiză swot și pentru atingerea obiectivului general, eforturile comunei Lazuri se vor concentra pe următoarele direcții de dezvoltare prioritare:

- Economie și dezvoltare locală;
- Agricultură ;
- Infrastructură și utilități ;
- Mediu ;
- Turism, cultură și tradiții ;
- Educație și sport ;
- Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar ;
- Resursele umane și administrația locală ;

5.1 Economie și dezvoltare locală

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.1.1 Adoptarea de facilități fiscale pentru investitori privați din zona;

Rezultate așteptate:

- crearea de facilități fiscale (ajutor de minimis local) pentru stimularea investițiilor și creări de noi locuri de muncă;
- concesionarea la pret redus a terenurilor aflate în proprietatea comunei către investitorii privați;
- creșterea volumului investițiilor în comună;

5.1.2 Sprijinirea actorilor locali pentru accesarea fondurilor externe nerambursabile;

Rezultate așteptate:

- disponibilitatea de a încheia parteneriate publice-private durabile de dezvoltare locală;
- crearea de noi locuri de muncă;

5.1.3 Promovarea produselor locale tradiționale;

Rezultate așteptate:

- participarea la evenimente și târguri specifice pentru promovarea produselor locale tradiționale;
- promovarea produselor locale tradiționale prin intermediul instituțiilor media și a internetului (inclusive site-ul primăriei);

5.1.4 Încurajarea apariției și dezvoltării IMM-urilor cu activități turistice;

Rezultate așteptate:

- scăderea procentului de persoane fără loc de muncă;
- creșterea veniturilor UAT din taxe și impozite locale.

5.1.5 Dezvoltarea de relații de parteneriat economic și administrativ cu unități teritoriale din țară și străinătate;

Rezultate așteptate:

- promovarea zonei și potențialului turistic, din zonă, la nivel național și internațional;

5.2 Agricultură

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.2.1 Aderarea sau înființarea de asociații agricole comune;

Rezultate așteptate:

- înființarea de unități de producție și comercializare a produselor din zonă;
- crearea unor structuri economice, la nivel local, în vederea îmbunătățirii pieței de desfacere a produselor locale.

5.2.2 Dezvoltarea agriculturii prin intervenții specifice - accesarea fondurilor nerambursabile în domeniul agriculturii în vederea modernizării efectivelor mecanizate;

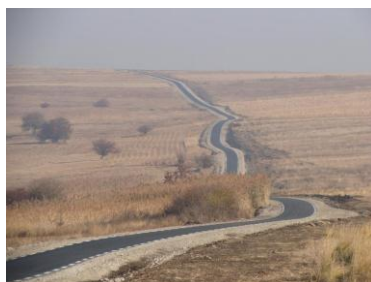
Rezultate așteptate:

- implementarea de tehnici agricole moderne, performante și eficiente (pentru creșterea producției agricole și implicit a veniturilor agricultorilor);
- înființarea unor centre de consultanță agricolă și crearea unor IMM-uri în mediul rural;
- proiecte de împădurire a suprafețelor degradate;
- reducerea numărului de locuitori care practică agricultură de subsistență;
- sprijinirea fermierilor pentru pregătirea de proiecte finanțate din fonduri externe

5.2.3 Reabilitarea și modernizarea drumurilor agricole și de exploatare (DE);

Rezultate așteptate:

- modernizarea căilor de acces spre terenurile agricole, ferme, plantații, etc

5.3 Infrastructură și utilități

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.3.1 Modernizarea iluminatului public prin programe de finanțare sau credit furnizor;

Rezultate așteptate:

- îmbunătățirea rețelei electrice și de iluminat stradal;
- costuri scăzute în ceea ce privește întreținerea și plata utilităților aferente iluminatului stradal.

5.3.2 Implementarea programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în domeniul construirii sistemului de canalizare;

Rezultate așteptate:

- reabilitarea infrastructurii de canalizare;
- îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei;
- protejarea mediului înconjurător.

5.3.3 Implementarea programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în reabilitarea drumurilor comunale;

Rezultate așteptate:

- atragerea de noi investitori în comună;
- îmbunătățirea infrastructurii rutiere în vederea fluidizării traficului;
- modernizarea trotuarelor;
- îmbunătățirea nivelului de acces al locuitorilor spre localitățile limitrofe;
- îmbunătățirea accesului locuitorilor la locurile de muncă din comună sau exterior;
- îmbunătățirea accesului persoanelor la serviciile autorităților publice locale și ale agenților economici.

5.4 Mediu

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.4.1 Depunerea proiectelor în vederea amenajării unor zone/parcuri verzi;

Rezultate așteptate:

- crearea unor zone de agrement pentru locuitorii comunei;
- protejarea mediului înconjurător;

5.4.2 Extinderea colaborării și implicarea ONG-urilor și a școlilor în programe comune de educație ecologică;

Rezultate așteptate:

- educarea cetățenilor comunei cu privire la protecția mediului înconjurător și importanța realocării deșeurilor menajere, din construcții, dejecțiilor animalelor în locurile special amenajate;

5.4.3 Oportunități de finanțare pentru proiectele care prevăd utilizarea de surse regenerabile de energie;

Rezultate așteptate:

- protejarea mediului înconjurător;

5.4.4 Disponibilitatea fondurilor europene pentru finanțare de proiecte menite să protejeze și să valorifice capitalul natural (Natura 2000);

Rezultate așteptate:

- conservarea patrimoniului local;
- protejarea capitalului natural local.

5.5 Tursim, cultură și tradiții

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.5.1 Creșterea numărului de turiști datorită existenței monumentelor istorice din comună;

Rezultate așteptate:

- investiții în protejarea și conservarea zonelor turistice locale;
- facilitarea accesului turiștilor în zonele turistice locale;
- grad crescut de investiții locale, în special în unități de cazare pentru turiști;
- investiții crescute în dezvoltarea zonei turistice.

5.5.2 Participarea la evenimente și târguri de turism pentru promovarea zonei; Promovarea obiceiurilor și tradițiilor locale prin intermediul internetului și televiziunilor județene;

Rezultate așteptate:

- promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale;
- atragerea turiștilor.

5.5.3 Promovarea obiceiurilor și tradițiilor locale prin intermediul internetului și televiziunilor județene;

Rezultate așteptate:

- promovarea obiceiurilor și tradițiilor locale la nivel local și județean având costuri mici.

5.5.4 Înființarea unor zone de agrement și trasee turistice

Rezultate așteptate:

- crearea unor zone de agrement (parcuri de distracții, trasee turistice pentru cicloturism și ATV, călărie, etc)
- creșterea numărului de vizitatori și turiști din comună.

5.6 Educație și sport

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.6.1 Accesare fonduri externe în vederea reabilitării instituțiilor de învățământ din comună;

Rezultate așteptate:

- îmbunătățirea calității sistemului de învățământ local prin crearea de condiții optime în procesul de educație, învățământ și instruire a tinerilor;
- îmbunătățirea calității sistemului public de învățământ de la nivel local;
- creșterea numărului de copii din sistemul public de învățământ de la nivel local.

5.6.2 Accesarea de proiecte socio-educative în vederea dotării școlilor cu mobilier necesar; Accesarea de proiecte sociale în vederea dotării școlilor cu dotări de echipamente specifice;

Rezultate așteptate:

- îmbunătățirea calității sistemului public de învățământ de la nivel local;
- creșterea numărului de elevi în sistemul public de învățământ de la nivel local.

5.6.3 Accesarea fondurilor nerambursabile în vederea înființării unui After School;

Rezultate așteptate:

- creșterea participării copiilor la activitățile extrașcolare;
- implicarea copiilor în activități de petrecere a timpului liber;
- creșterea nivelului de educație în rândul elevilor din comună.

5.6.4 Promovarea bibliotecii locale și a volumelor existente în proprietatea acesteia;

Rezultate așteptate:

- promovarea volumelor din proprietatea bibliotecii locale în vederea creșterii nivelului de educație a elevilor și adulților din comună.

5.7 Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.7.1 Angajarea unor mediatori sanitari remunerați de Ministerul Sănătății;

Rezultate așteptate:

- reducerea riscului de îmbolnăviri în rândul populației din comună;
- crearea unui parteneriat durabil între medicii de familie – mediatorii sanitari și populația din comună;
- creșterea gradului de indentificare timpurie a persoanelor cu boli cronice sau afecțiuni grave.

5.7.2 Identificarea unor programe de calificare profesională adaptate nevoilor pieței muncii din zonă;

Rezultate așteptate:

- îmbunătățirea calității educației și a nivelului de ocupare, la nivelul comunei;
- adaptarea nevoilor pieței de muncă la pregătirea profesională a cetățenilor din comună.

5.7.3 Încurajarea parteneriatelor public – private în vederea înființării de servicii alternative;

Rezultate așteptate:

- diversificarea serviciilor sanitare și sociale din comună;
- creșterea numărului de servicii alternative din comună.

5.8 Resursele umane și administrația locală

OBIECTIVE SPECIFICE:

5.8.1 Identificarea unor programe de calificare profesională pentru aparatul administrativ, adaptate nevoilor pieței muncii din zonă;

5.8.2 Specializarea aparatului executiv prin cursuri specifice domeniilor de interes cu privire la legislația și dezvoltarea europeană;

Rezultate așteptate:

- creșterea competențelor și expertizei angajaților autorității publice locale în ceea ce privește redactarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă;
- creșterea nivelului de calificare profesională a populației neocupate din comună;

5.8.3 Dotarea compartimentului de mentenanță cu utilaje: buldoexcavator, autogreder, vidanță;

Rezultate așteptate:

- reducerea costurilor cu dezăpezirea, curățarea șanțurilor și rigolelor, decolmatarea canalelor și șanțurilor;
- intervenții rapide în caz de urgențe

5.8.4 Dotarea compartimentului de situații de urgență SVSU cu autoutilitară de pompieri;

Rezultate așteptate:

- intervenții rapide în caz de urgențe

FIȘE PROIECTE / INIȚIATIVE LOCALE 2020 - 2025
COMUNA LAZURI, JUDEȚ SATU MARE

ECONOMIE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ

1. Denumire proiect/inițiativă locală		“Adoptarea de facilități fiscale pentru investitori privați din zona”
1.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
1.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Persoane juridice /Comuna Lazuri / Consiliul Local.
1.3.	Rezultate așteptate	- crearea de facilități fiscale (ajutor de minimis local) pentru stimularea investițiilor și creări de noi locuri de muncă; - concesionarea la pret redus a terenurilor aflate în proprietatea comunei către investitorii privați; - creșterea volumului investițiilor în comună;
1.4.	Domeniu	Economie și dezvoltare locală
1.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
1.6.	Surse de finanțare preconizate	Nu necesită alocare financiară.
1.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Emitere HCL

ECONOMIE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ

2. Denumire proiect/inițiativă locală		“Sprijinirea actorilor locali pentru accesarea fondurilor externe nerambursabile”
2.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
2.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Persoane juridice și fizice/Comuna Lazuri / Executivul primăriei, Specialiști în consultanță atragere fonduri externe.
2.3.	Rezultate așteptate	- disponibilitatea de a încheia parteneriate publice-private durabile de dezvoltare locală; - crearea de noi locuri de muncă.
2.4.	Domeniu	Economie și dezvoltare locală
2.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
2.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Fonduri europene prin programele POCU, POAT și POCA. 3. Programe tip start-up
2.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Emitere HCL - Încheiere parteneriate cu firme de consultanță.

ECONOMIE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ

3. Denumire proiect/inițiativă locală		“Promovarea produselor locale tradiționale”
3.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
3.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Persoane juridice și fizice/Instituții media / Primăria Lazuri, Specialiști în consultanță atrageră fonduri externe.
3.3.	Rezultate așteptate	- participarea la evenimente și târguri specifice pentru promovarea produselor locale tradiționale; - promovarea produselor locale tradiționale prin intermediul instituțiilor media și a internetului (site-ul primăriei);
3.4.	Domeniu	Economie și dezvoltare locală
3.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
3.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Fonduri europene prin programele PNDR și POR.
3.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Emitere HCL - Încheiere parteneriate cu instituțiile Media; - Încheiere parteneriate cu firme de consultanță.

ECONOMIE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ

4. Denumire proiect/inițiativă locală		“Încurajarea apariției și dezvoltării IMM-urilor cu activități turistice”
4.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
4.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/Consiliul local
4.3.	Rezultate așteptate	- scăderea procentului de persoane fără loc de muncă; - creșterea veniturilor UAT din taxe și impozite locale.
4.4.	Domeniu	Economie și dezvoltare locală
4.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
4.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. (PNDR) 2014-2020 Submăsură 6.2 Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale. 3. POR - Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
4.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Emitere HCL cofinanțare - Sprijin în consultanță pentru întocmirea cererilor de finanțare și obținere avize.

AGRICULTURA

5. Denumire proiect/inițiativă locală		“Aderarea sau înființarea de asociații agricole comune”
5.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
5.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Persoane fizice și juridice/ Specialiști în consultanță atragere fonduri externe.
5.3.	Rezultate așteptate	- înființarea de unități de producție și comercializare a produselor din zonă; - crearea unor structuri economice, la nivel local, în vederea îmbunătățirii pieței de desfacere a produselor locale.
5.4.	Domeniu	Agricultură
5.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
5.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. PNDR 3. GAL – finantari AFIR
5.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Informarea crescătorilor de animale privind beneficiile și avantajele asocierii în vederea creșterii competitivității.

AGRICULTURA

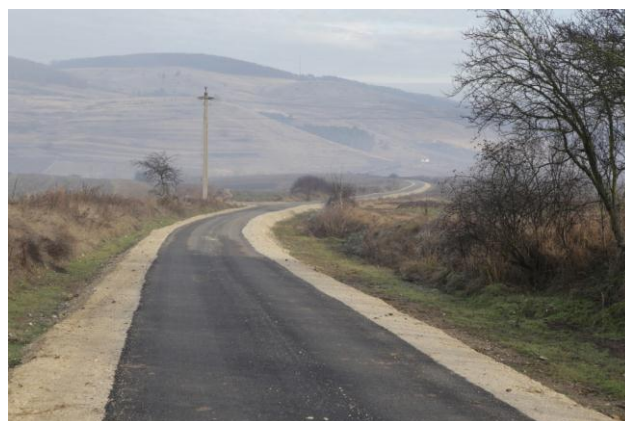
6. Denumire proiect/inițiativă locală		“Dezvoltarea agriculturii prin intervenții specifice - accesarea fondurilor nerambursabile în domeniul agriculturii în vederea modernizării efectivelor mecanizate”
6.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
6.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Persoane fizice și juridice/ Firme de consultanță.
6.3.	Rezultate așteptate	- implementarea de tehnici agricole moderne, performante și eficiente (pentru creșterea producției agricole și implicit a veniturilor agricultorilor); - înființarea unor centre de consultanță agricolă și crearea unor IMM-uri în mediul rural; - proiecte de împădurire a suprafețelor degradate sau nonagricole; - reducerea numărului de locuitori care practică agricultură de subsistență; - sprijinirea fermierilor pentru pregătirea de proiecte finanțate din fonduri externe.
6.4.	Domeniu	Agricultură
6.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
6.6.	Surse de finanțare preconizate	1. AFIR 2. PNDR Submăsură 4.1 Investiții în exploatarea agricolă.
6.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Identificarea fermierilor interesați și identificarea nevoilor acestora. - Organizarea de întâlniri de informare - - - Crearea de parteneriate și structuri asociative. - Sprijin în consultanță pentru întocmirea cererilor de finanțare și obținerea avizelor.

AGRICULTURA

7. Denumire proiect/inițiativă locală		“Modernizarea drumurilor agricole și de exploatație”
7.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
7.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Persoane fizice și juridice/ executivul primăriei
7.3.	Rezultate așteptate	- modernizarea căilor de acces spre terenurile agricole, spre ferme, plantații.
7.4.	Domeniu	Agricultură
7.5.	Interval de implementare	2017-2022
7.6	Surse de finanțare preconizate	PNDR submăsura 4.3.A – Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice – Infrastructura de acces AGRICOLĂ
7.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- identificarea căilor de acces corespunzătoare ghidului de finanțare - înscrierea drumurilor în cartea funciara - întocmire DALI - scriere/ depunere cerere de finanțare - obținere avize

INFRASTRUCTURĂ ȘI UTILITĂȚI

8. Denumire proiect/inițiativă locală		“Modernizarea iluminatului public prin programe de finanțare sau credit furnizor”
8.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
8.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Comuna Lazuri / locuitorii
8.3.	Rezultate așteptate	- extinderea și îmbunătățirea rețelei electrice și de iluminat stradal; - costuri scăzute în ceea ce privește întreținerea și plata utilităților aferente iluminatului stradal.
8.4.	Domeniu	Infrastructură și utilități
8.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
8.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul Local. 2. Bugetul Consiliului Județean. 3. Credit furnizor. 4. PNDL
8.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF - Obținere avize

INFRASTRUCTURĂ ȘI UTILITĂȚI

9. Denumire proiect/inițiativă locală		“Implementarea programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în domeniul construirii sistemului de canalizare”
9.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
9.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Comuna Lazuri / Consiliul Local, Executivul primăriei, Consiliul Județean
9.3.	Rezultate așteptate	- reabilitarea infrastructurii de canalizare; - îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei; - protejarea mediului înconjurător.
9.4.	Domeniu	Infrastructură și utilități
9.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
9.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Bugetul Consiliului Județean 3. Fonduri guvernamentale prin PNDR 4. Fonduri europene prin POS Mediu 5. PNDR 2014-2020 – 7.2: Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de baza la scară mică. 6. PNDR măsura 3.2.2. 7. PNDR 8. Fondul de Dezvoltare și Investiții.
9.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF și PT - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

INFRASTRUCTURĂ ȘI UTILITĂȚI

10. Denumire proiect/inițiativă locală		“Implementarea programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în reabilitarea drumurilor comunale”
10.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
10.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Comuna Lazuri / Consiliul Local, Consiliul Județean.
10.3.	Rezultate așteptate	- creșterea calității vieții locuitorilor din comună; - creșterea calității mediului înconjurător; - atragerea de investitori privați și creșterea investițiilor în comună; - creșterea ofertei locurilor de muncă. - atragerea de noi investitori în comună; - îmbunătățirea infrastructurii rutiere în vederea fluidizării traficului; - modernizarea trotuarelor; - creșterea nivelului de acces al locuitorilor spre localitățile limitrofe; - îmbunătățirea accesului locuitorilor la locurile de muncă din comună sau exterior; - îmbunătățirea accesului persoanelor la serviciile autorităților publice locale și ale agenților economici.
10.4.	Domeniu	Infrastructură și utilități
10.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
10.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Bugetul Consiliului Județean 3. PNDL 4. Fondul de Dezvoltare și Investiții.
10.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF - Încheiere parteneriat cu firma privată - Obținere avize

MEDIU

11. Denumire proiect/inițiativă locală		“Depunerea proiectelor în vederea amenajării unor zone/parcuri verzi”
11.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
11.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/ Consiliul Local.
11.3.	Rezultate așteptate	- crearea unor spații de agrement pentru locuitorii comunei; - protejarea mediului înconjurător;
11.4.	Domeniu	Mediu
11.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
11.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local. 2. Programul Operațional Regional. 3. POIM - Axa Prioritară 3 -Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor.
11.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.

MEDIU

12. Denumire proiect/inițiativă locală		“Extinderea colaborării și implicarea ONG-urilor și a școlilor în programe comune de educație ecologică”
12.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
12.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/ Instituții de învățământ, ONG-uri.
12.3.	Rezultate așteptate	- educarea cetățenilor comunei cu privire la protecția mediului înconjurător și importanța realocării deșeurilor menajere, din construcții, deșeurilor animalelor în locurile special amenajate.
12.4.	Domeniu	Mediu
12.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
12.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul Local 2. Programe Județene 3. Programe ale Ministerului Educației 4. Programe în parteneriate cu ONG-uri 5. Granturi SEE 6. Fonduri nerambursabile private (Rompétrol, Mol, Vodafone, etc.)
12.7	Pași de urmat în vederea implementării	- Formare grupuri de lucru. - Invitații adresate ONG-urilor active în protecția și conservarea mediului înconjurător. - Întocmire cereri de finanțare.

MEDIU

13. Denumire proiect/inițiativă locală		“Oportunități de finanțare pentru proiectele care prevăd utilizarea de surse regenerabile de energie” „Disponibilitatea fondurilor europene pentru finanțare de proiecte menite să protejeze și să valorifice capitalul natural (Natura 2000)”
13.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
13.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri, Persoane fizice și juridice/ Consiliul Local.
13.3.	Rezultate așteptate	- protejarea mediului înconjurător; - conservarea patrimoniului local; - protejarea capitalului natural local.
13.4.	Domeniu	Mediu
13.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
13.6.	Surse de finanțare preconizate	1. POIM Axa Prioritara 6 Promovarea energiei curate si eficienței energetice in vederea sustinerii unei economii cu emisii scazute de carbon. 2. Bugetul local. 3. Fondul de Mediu
13.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Stabilirea unui plan de acțiuni și măsuri. - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.

TURSIM, CULTURĂ ȘI TRADIȚII

14. Denumire proiect/inițiativă locală		„Creșterea numărului de turiști datorită existenței siturilor arheologice din comună”
14.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
14.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/ Consiliul Local/Operatorii de turism
14.3.	Rezultate așteptate	- investiții în protejarea și conservarea zonelor turistice locale; - facilitarea accesului turiștilor în zonele turistice locale; - grad crescut de investiții locale, în special în unități de cazare pentru turiști; - investiții crescute în dezvoltarea zonei turistice.
14.4.	Domeniu	Tursim, cultură și tradiții
14.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
14.6.	Surse de finanțare preconizate	1. POR - Axa Prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului. 2. Bugetul local.
14.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Stabilirea unui plan de acțiuni și măsuri. - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.

TURSIM, CULTURĂ ȘI TRADIȚII

15. Denumire proiect/inițiativă locală		“Participarea la evenimente și târguri de turism pentru promovarea zonei” „Promovarea obiceiurilor și tradițiilor locale prin intermediul internetului și televiziunilor județene”
15.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
15.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/ Consiliul Local/Operatorii de turism/Instituțiile Media.
15.3.	Rezultate așteptate	- promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale; - atragerea turiștilor.
15.4.	Domeniu	Turism, cultură și tradiții
15.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
15.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local.
15.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Contactarea operatorilor de turism în vederea participării la evenimente specifice.

TURSIM, CULTURĂ ȘI TRADIȚII

16. Denumire proiect/inițiativă locală		„Înființarea unor zone de agrement și trasee turistice”
16.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
16.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri
16.3.	Rezultate așteptate	- crearea unor zone de agrement (parcuri de distracții, trasee turistice pentru cicloturism și ATV, călărie, etc)
16.4.	Domeniu	Tursim, cultură și tradiții
16.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
16.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local. 2. GAL – AFIR 3. PNDR
16.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Intocmire documentatii specifice, SF, DALI, cereri de finantare

EDUCAȚIE ȘI SPORT

17. Denumire proiect/inițiativă locală		“Accesare fonduri externe în vederea reabilitării instituțiilor de învățământ din comună”
17.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
17.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri, Instituțiile de învățământ/ Consiliul Local, ONG-uri.
17.3.	Rezultate așteptate	- îmbunătățirea calității sistemului de învățământ local prin crearea de condiții optime în procesul de educație, învățământ și instruire a tinerilor; - îmbunătățirea calității sistemului public de învățământ de la nivel local; - creșterea numărului de copii din sistemul public de învățământ de la nivel local.
17.4.	Domeniu	Educație și sport
17.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
17.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Programul Operational Regional 2014 – 2020 - Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale 3. PNDR 2014-2020 – 7.2: Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică 4. Fonduri Norvegiene – Componenta Servicii Sociale și de bază. 5. Fondul Roman de Dezvoltare Socială. 6. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile. 7. Fondul de Dezvoltare și Investiții. 8. PNDL
17.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF și PT - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.

EDUCAȚIE ȘI SPORT

18. Denumire proiect/inițiativă locală		„Accesarea de proiecte socio-educative în vederea dotării școlilor cu mobilier necesar” „Accesarea de proiecte sociale în vederea dotării școlilor cu dotari de echipamente specifice”
18.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
18.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/Instituțiile de învățământ de la nivel local.
18.3.	Rezultate așteptate	- îmbunătățirea calității sistemului public de învățământ de la nivel local; - creșterea numărului de elevi în sistemului public de învățământ de la nivel local.
18.4.	Domeniu	Educație și Sport.
18.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
18.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Fonduri Norvegiene – Componenta Servicii Sociale si de baza. 3. Fondul Roman de Dezvoltare Sociala. 4. Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile.
18.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.
19. Denumire proiect/inițiativă locală		„Accesarea fondurilor nerambursabile în vederea înființării unui After School;”
19.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
19.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri/Instituțiile de învățământ de la nivel local.

19.3.	Rezultate așteptate	- creșterea participării copiilor la activitățile extrașcolare; - implicarea copiilor în activități de petrecere a timpului liber; - creșterea nivelului de educație în rândul elevilor din comună.
19.4.	Domeniu	Educație și Sport.
19.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
19.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local 2. Programul Operational Regional 2014 – 2020 - Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale 3. PNDR 2014-2020 – 7.2: Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de baza la scară mică.
19.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.

SERVICIILE COMUNITARE, SISTEMUL SOCIAL ȘI SANITAR

20. Denumire proiect/inițiativă locală		“Angajarea unor mediatorii sanitari remunerați de Ministerul Sănătății”
20.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
20.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri /Directia de Sanatate Publica/Ministerul Sănătății
20.3.	Rezultate așteptate	- reducerea riscului de îmbolnăviri în rândul populației din comună; - crearea unui parteneriat durabil între medicii de familie – mediatorii sanitari și populația din comună; - creșterea gradului de indentificare timpurie a persoanelor cu boli cronice sau afecțiuni grave.
20.4.	Domeniu	Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar.
20.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
20.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Ministerul Sănătății 2. Bugetul local 3. DSP
20.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Adoptare HCL. - Realizare documentație avizare MS si DSP. - Obținere avize.

SERVICIILE COMUNITARE, SISTEMUL SOCIAL ȘI SANITAR

21. Denumire proiect/inițiativă locală		“Identificarea unor programe de calificare profesională adaptate nevoilor pieței”
21.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
21.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Locuitorii comunei Lazuri/ AJOFM.
21.3.	Rezultate așteptate	- Îmbunătățirea calității educației la nivelul comunei; - adaptarea nevoilor pieței de muncă la pregătirea profesională a cetățenilor din comună.
21.4.	Domeniu	Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar.
21.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
21.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Nu necesită alocare bugetară.
21.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Stabilirea obiectivelor. - Organizare Bursa locurilor de muncă. - Încheiere de parteneriate cu ONG-uri.

SERVICIILE COMUNITARE, SISTEMUL SOCIAL ȘI SANITAR

22. Denumire proiect/inițiativă locală		“Încurajarea parteneriatelor public – private în vederea înființării de servicii alternative”
22.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
22.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Primăria Lazuri, Consiliul Local/Unitățile medicale de la nivel local/Ministerul Sănătății
22.3.	Rezultate așteptate	- diversificarea serviciilor sanitare și sociale din comună; - creșterea numărului de servicii alternative din comună.
22.4.	Domeniu	Serviciile comunitare, sistemul social și sanitar.
22.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
22.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local. 2. Ministerul Sănătății. 3. POR Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale.
22.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe.

RESURSELE UMANE ȘI ADMINISTRAȚIA LOCALĂ

23. Denumire proiect/inițiativă locală		“Identificarea unor programe de calificare profesională pentru aparatul administrativ, adaptate nevoilor pieței muncii din zonă” “Specializarea aparatului executiv prin cursuri specifice domeniilor de interes cu privire la legislația și dezvoltarea europeană”
23.1.	Localizarea proiectului	Comuna Lazuri
23.2.	Beneficiarul/ii proiectului/Parteneri Structuri responsabile pentru implementarea proiectului	Aparatul executiv al Primăriei Lazuri/Firme de calificare profesională.
23.3.	Rezultate așteptate	- creșterea competențelor și expertizei angajaților autorității locale în ceea ce privește scrierea de proiecte cu finanțare nerambursabilă; - creșterea nivelului de calificare profesională a populației neocupate din comună;
23.4.	Domeniu	Resursele umane și administrația locală.
23.5.	Interval de implementare	2020 - 2025
23.6.	Surse de finanțare preconizate	1. Bugetul local. 2. POCU - Axa Prioritară 6 - Educație și competențe.
23.7.	Pași de urmat în vederea implementării	- Analiza nevoilor de formare ale angajaților. - Pregătire cerere de finanțare și documentație conexasă. - Instruire profesională.

7. COORDONARE, IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Coordonare

Coordonarea implementării Strategiei de dezvoltare locală va fi asumată și asigurată de Consiliul Local și Primăria comunei Lazuri, prin executiv. Structura care va asigura coordonarea Strategiei va fi fie de sine stătătoare, existentă, de exemplu Birou de Integrare Europeană, fie o structură nouă, creată special cu acest scop, și care să cuprindă funcționari publici cu specializări tehnice, financiare și de administrație, a căror viziune și experiența să permită acoperirea tuturor aspectelor integrate și extinse pe care le presupune implementarea unei strategii multisectoriale și pe termen lung. Structura va fi condusă de Primar.

Responsabilitățile structurii de coordonare a Strategiei de dezvoltare locală ar trebui să vizeze:

- Asigurarea coordonării și urmăririi stadiului implementării Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient și corect în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate de executiv sau de consiliul local al comunei în varii parteneriate;
- Monitorizarea modului de implementare, respectiv realizarea indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a Strategiei;
- Organizarea monitorizării, evaluării și revizuirii periodice a implementării;
- Elaborarea rapoartelor de implementare și de revizuire periodice, după graficul de raportare agreat de executiv;
- Urmărirea implementării și impactului Planului de comunicare și promovare a Strategiei

Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală este un proces complex, care implică și afectează întreaga comunitate. Dată fiind amploarea și diversitatea acțiunilor intra și inter-sectoriale ale Strategiei, se propun o serie de instrumente de implementare care să faciliteze atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de acțiuni este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de Strategie, cu date și informații privind modul de abordare – în corelare cu alte acțiuni sau prin parteneriate strategice, resursele financiare necesare și surse posibile pentru asigurarea lor, legislația care guvernează proiectul, indicatorii de rezultat care permit evaluarea implementării acțiunii.

Parteneriatul local continuă și extinde eforturile de implicare și consultare a diverselor grupuri de interese locale din perioada de elaborare a Strategiei, fiind expresia răspunderii asumate de acele entități sau grupuri de entități în ceea ce privește contribuția directă și planificată la transpunerea Strategiei. Pentru a asigura succesul Strategiei, aceasta trebuie să devină un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local și executivul comunei Mircea Vodă, ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriatul local, un document care să le ghideze propriile planuri de viitor.

Asumarea responsabilităților de implementare, de către Consiliul local și executivul comunei Mircea Vodă, precum și de către Parteneriatul local.

Monitorizarea implementării

Monitorizarea implementării strategiei, ca întreg, și a acțiunilor concrete urmărește realizarea obiectivelor în contextul acțiunilor/activităților propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea planificărilor în timp, buna funcționare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte, performanțele echipelor de implementare, etc.

În cazul apariției de devieri de la planificat, a situațiilor de criză sau de forță majoră, modificări ale elementelor de precondiție, apariția de reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie sau proiect, activitatea de monitorizare va genera acțiuni de ajustare – restructurare – alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere și readucere a Strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevăzut și, astfel, să se asigure realizarea impactului așteptat.

Evaluarea rezultatelor și impactului

Sistemul de evaluare permite să se aprecieze măsura în care Strategia și proiectele componente și-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate.

Evaluarea se realizează la trei momente cheie:

- **Evaluarea anterioară** începerii acțiunii: se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.
- **Evaluarea intermediară** a acțiunii: se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.
- **Evaluarea finală** se realizează după finalizarea proiectului, imediat sau/și după anumite perioade, pentru a analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect. Această evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care să consolideze sau să corecteze rezultatele realizate.

Pentru realizarea monitorizării și evaluării, atât la nivel de strategie cât și la nivel de acțiune individuală, se pot utiliza indicatori de progres, la nivel de strategie și indicatori de impact și de rezultat, la nivel de acțiuni concrete.

SURSE DE FINANȚARE

Surse de finanțare nerambursabile:

1. **Fonduri Structurale** – Uniunea Europeană și Consiliul Europei;
2. **Granturi** - prin operatori de program de la nivel național;
3. **Buget local/ judetean;**
4. **Parteneriate** public – private.
5. **Programul Național de Dezvoltare Locală**
6. **Fondul De Investiții**
7. **Compania Națională de Investiții**

1. Fonduri Structurale pentru perioada 2016 – 2020:

1. **Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014 – 2020** - program destinat dezvoltării agriculturii cuprinde 15 măsuri de finanțare și va avea alocat un buget în valoare de 9,85 miliarde de euro. Deoarece agricultura în România încă se află în stadiul de subzistență, aceste măsuri de finanțare se doresc a fi un instrument de dezvoltare a mediului rural românesc și de realizare a unei economii rurale durabile și prospere. Fermierii, asociațiile din mediul rural și toți solicitanții eligibili pot accesa aceste fișe și pot vedea care sunt condițiile ce trebuiesc îndeplinite pentru a obține fondurile europene.

Structura Programului Național de Dezvoltare Rurală raportată la nevoile comunei Lazuri este următoarea:

	Obiectivele submăsurii 4.1	Beneficiari eligibili
I. Submăsura 4.1 - Investiții în exploatații agricole	-Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute; -Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale; -Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții; -Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.	-Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate; -Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservesc interesele membrilor;

	Obiectivele submăsurii 4.1a	Beneficiari eligibili
II. Submăsura 4.1a - Investiții în exploatații pomicole	-Creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole; -Creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivel fermă și a comercializării directe a produselor obținute; -Dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare; -Eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie	-fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate; -Grupurile de producători și cooperative (societăților cooperative agricole și cooperativelor agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare, care activează în sectorul pomicol, cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.
	Obiectivele submăsurii 4.2	Beneficiari eligibili
III. Submăsura 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea/comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole	-Înființarea și/sau modernizarea unităților de procesare și comercializare; -Introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese; -Aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES; -Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; -Creșterea numărului de locuri de muncă.	-Întreprinderile definite conform legislației naționale în vigoare; -Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;
	Obiectivele submăsurii 4.2a	Beneficiari eligibili
IV. Submăsura 4.2a - Investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol	-modernizarea și crearea de unități de procesare; -introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese tehnologice; -creșterea valorii adăugate a produselor din sectorul pomicol; -îmbunătățirea controlului intern al calității; -creșterea numărului de locuri de muncă; -scăderea consumului de energie și a emisiilor de GES.	-Întreprinderile micro, mici, mijlocii și mari, definite conform legislației naționale în vigoare; -Cooperativele și grupurile de producători care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole.

V. Submăsura 4.3 - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice	Obiectivele submăsurii 4.3	Beneficiari eligibili
	- sM4.3 - IRIGAȚII: Modernizarea infrastructurii de irigații. - sM4.3 - AGRICOL: Cresterea competitivității sectorului agricol prin îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor agricole; Modernizarea și adaptarea căilor de acces; Asigurarea unei bune aprovizionare și un acces mai facil către consumatori și piețele de desfacere. - sM4.3 - SILVIC: Înființarea, extinderea și modernizarea căilor de acces în cadrul fondului forestier.	- sM4.3 - IRIGAȚII: Organizații/ federații ale utilizatorilor de apă, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole în conformitate cu legislația în vigoare. - sM4.3 - AGRICOL: Unități Administrativ Teritoriale și/ sau Asociații ale acestora constituite conform legislației naționale în vigoare. - sM4.3 - SILVIC: Persoane juridice de drept privat/alte forme de organizare proprietari de pădure și/ sau asociațiile acestora conform legislației în vigoare; Unități Administrativ Teritoriale și/ sau Asociații ale acestora, proprietari de pădure; Administratorul fondului forestier proprietate publică a statului conform legislației în vigoare.
VI. Submăsura 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri	Obiectivele submăsurii 6.1	Beneficiari eligibili
	-Creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, fiind încurajați să devină competitivi, să se asocieze, să participe la lanțurile alimentare integrate; -Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă; -Crearea posibilității tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, în vederea instalării ca șefi/conducători ai exploatației agricole.	-Tinerii fermieri în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole -Persoanele juridice în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 care se instalează împreună cu alți tineri fermieri și care exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare în cadrul exploatației respective

VII. Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale	Obiectivele submăsurii 6.2	Beneficiari eligibili
	-Crearea de noi activități non – agricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural; -Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural; -Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale.;	-Fermierii sau membrii unei gospodării agricole din spațiul rural, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată; -Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile; -Micro-întreprinderi și întreprinderile mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării sprijinului -Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii Cererii de Finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii proiectului(start-ups).
VIII. Submăsura 6.3 - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	Obiectivele submăsurii 6.3	Beneficiari eligibili
	- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole; - Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni;	-Fermierii, care dețin în proprietate sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de fermă mică* pentru o perioadă de minimum 10 ani: * Dimensiunea unei ferme mici este cuprinsă între 8.000 – 11.999 SO (valoarea producției standard).
IX. Submăsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	Obiectivele submăsurii 6.4	Beneficiari eligibili
	- Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale; - Dezvoltarea activităților non-agricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban;	-Micro-întreprinderile și întreprinderile mici existente, din spațiul rural; -Micro-întreprinderile și întreprinderile mici nou-înființate, din spațiul rural, care fac dovada cofinanțării; -Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici.

X. Submăsura 9a - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol	Obiectivele submăsurii 9a	Beneficiari eligibili
	-Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor pomicole; -O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari; -Creșterea veniturilor producătorilor prin comercializarea în comun a producției; -Crearea și promovarea lanțurilor scurte; -Respectarea standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară etc;	-Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului;

2. Programul Operational Competitivitate (POC) 2014-2020 - urmareste sa continue realizarea obiectivelor de investitii strategice incepute deja prin Programul pentru Cresterea Competitivitatii Economice 2007-2013. 1,58 miliarde de euro sunt astfel disponibile pentru cercetare – dezvoltare si inovare. Vor primi finantare clusterelor de inovare, intreprinderile nou-infiintate inovatoare dar si startup-urile. Domeniile finantate vor fi: bioeconomia, tehnologia informatiilor si a comunicatiilor, energie, mediu si schimbarile climatice, eco-nano-tehnologii si materiale avansate. In acelasi timp, Programul Operational vizeaza si cresterea calitatii si a utilizarii serviciilor publice electronice. Vor fi sustinute folosirea tehnologiilor informatice si de comunicare in educatie, cultura si sanatate. Programul va sprijini astfel dezvoltarea infrastructurii broadband in intreaga tara, creand legaturi esentiale intre mediul rural si mediul urban.

Structura Programului Operational Competitivitate raportata la nevoile comunei Lazuri este urmatoarea:

I.Axa Prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor	Priorități de Investiții	Actiuni
	1.1. Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor,	-Acțiunea 1.1.1: Mari infrastructuri de CD -Acțiunea 1.1.2: Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil și asigurarea accesului cercetătorilor la publicații științifice și baze de date europene și internaționale -Acțiune 1.1.3: Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru ORIZONT 2020 al Uniunii Europene și alte programe CDI internaționale -Acțiune 1.1.4: Atragerea de

	capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general.	personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD.
	1.2. Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european, prin conectarea acestora cu structuri existente sau emergente de clusterizare care urmăresc inovarea și dezvoltarea economică, într-un mod care răspunde nevoilor de dezvoltare în care sunt interesate comunitățile în care acestea se dezvoltă.	-Acțiunea 1.2.1: Stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare prin proiecte de CDI derulate de întreprinderi individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități, în scopul inovării de procese și de produse în sectoarele economice care prezintă potențial de creștere -Acțiune 1.2.2: Instrumente de creditare și măsuri de capital de risc în favoarea IMM-urilor inovative și a organizațiilor de cercetare care răspund cererilor de piață -Acțiune 1.2.3: Parteneriate pentru transfer de cunoștințe (Knowledge Transfer Partnerships)
II.Axa Prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicației (TIC) pentru o economie digitală competitivă	Priorități de Investiții	Acțiuni
	2.1. Extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelelor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală; incluziune digitală, cultură online și e-sănătate.	-Acțiunea 2.1.1 Îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și a accesului la internet.
	2.2. Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC.	-Acțiunea 2.2.1 Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere -Acțiunea 2.2.2 Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic.
	2.3 Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, e-learning.	-Acțiunea 2.3.1 Consolidarea și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice dedicate serviciilor de e-guvernare tip 2.0 centrate pe evenimente din viața cetățenilor și întreprinderilor, dezvoltarea cloud computing guvernamental și a comunicării media sociale, a Open Data și Big Data

		-Acțiunea 2.3.2 Asigurarea securității cibernetice a sistemelor OS 2.4 TIC și a rețelelor informatice -Acțiunea 2.3.3 Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură.
--	--	---

3. Programul Operational Capital Uman (POCU) 2014 – 2020 - programul urmareste valorizarea capitalului uman, ca resursa pentru o dezvoltare sustenabila in viitor si va avea alocat un buget in valoare de 5 miliarde de euro. Prin acest program se vor realiza investitii prin care cetatenii romani vor reusi sa isi gaseasca un loc de munca, sa isi imbunatateasca nivelul de educatie si de competente, precum si pentru a contribui la reducerea saraciei si a excluziunii sociale, la promovarea unor servicii sociale mai bune si la eficientizarea institutiilor de pe piata muncii. Autoritatile locale si centrale, asociatiile, ONG-urile si firmele pot accesa aceste fise si pot vedea care sunt conditiile ce trebuiesc indeplinite pentru a obtine fondurile europene.

Structura Programului Operational Capital Uman raportata la nevoile comunei Lazuri este urmatoarea:

	Context	Obiective
I. Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs	-În cadrul AP 2 sunt prevăzute 3 obiective specifice: în contextul primelor 2 obiective specifice vor fi vizate cele 5 regiuni care nu sunt eligibile în cadrul Inițiativei Locuri de Muncă pentru Tineri, respectiv regiunile București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, dat fiind faptul că nevoia de susținere a tinerilor pe piața muncii a fost identificată în toate regiunile;	-creșterea ocupării tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia). -îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia) -creșterea numărului tinerilor NEETs inactivi înregistrați la Serviciul Public de Ocupare.

	Obiectiv	Actiuni pentru angajati
II. Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți	Obiectivul specific vizat de prezenta prioritate de investiții îl reprezintă îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților.	-Participarea angajaților la programe de formare profesională (cursuri de calificare de nivel 2-4 conform Cadrului Național al Calificărilor, cursuri de scurtă durată, de specializare și perfecționare etc.) în concordanță cu cerințele locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI. O atenție deosebită va fi acordată participării la programe de formare profesională a angajaților vârstnici -Evaluare/ validare și certificare pentru recunoașterea competențelor aferente cerințelor locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI.
III.Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei	Obiective -reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri integrate; -reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non roma), prin implementarea de măsuri integrate; -îmbunătățirea alfabetizării digitale a populației din comunități dezavantajate prin susținerea procesului de formare în cadrul rețelei PAPI (eincluziune); -reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au depășit situația de vulnerabilitate prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ formare profesională etc. adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale.	Actiuni pentru angajatori -Stimularea angajatorilor pentru organizarea de programe de învățare la locul de muncă.

IV.Axa Prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)	Context	Obiective
	Măsurile planificate vor contribui, în principal, la îndeplinirea obiectivului-țintă asumat în cadrul PNR, acela de reducere cu 580.000 a numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020, precum și la obiectivele asumate în domeniul ocupării forței de muncă, educației și al sănătății.	-reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (roma și non-roma) din orașe cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității Roma, prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC; -reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.

V.Axa Prioritară 6 - Educație și competențe	Obiective specifice	Acțiuni
	Obiectiv specific 6.2	-Sprijinirea participării la învățământul ante-preșcolar și preșcolar în special a grupurilor cu risc de PTS, cu accent pe copiii aparținând minorității roma și a celor din mediul rural;
	Obiectiv specific 6.3	-Activități menite să reducă riscul de PTS pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, cu accent pe elevii aparținând minorității roma și elevi din mediul rural/ comunitățile dezavantajate socio-economic -Activități suport menite să conducă la creșterea calității educației obligatorii;
	Obiectiv specific 6.4	-Activități menite să readucă în sistemul de educație și formare tineri și adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie;
	Obiectiv specific 6.5	- Reformarea/validarea/pilotarea curriculumului național școlar obligatoriu (inclusiv pentru învățământul special și învățământul de tip a doua șansă) în vederea orientării pe formarea de competențe cheie și pe nevoile de dezvoltare ale elevilor pentru învățământul primar și secundar, inclusiv prin utilizarea de soluții digitale/de tip TIC; -Dezvoltarea/pilotarea ofertelor curriculare la decizia școlii (CDS) care sprijină achiziția competențelor cheie ale elevilor din învățământul obligatoriu;

		-Elaborarea de materiale didactice care sprijină implementarea curriculumului revizuit (ghiduri, resurse educaționale pentru elevi și cadre didactice), în special cele de tipul resurselor educaționale deschise; -Realizarea de studii tematice privind aplicarea curriculumului revizuit și achizițiile competențelor cheie cu focalizare pe copiii și tinerii din minoritatea roma, copii din medii dezavantajate socio-economic, din mediul rural și copii/tineri cu dizabilități.
	Obiectiv specific 6.6	-Perfecționarea profesională specializată pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar în vederea extinderii unor practici manageriale noi, a utilizării TIC în procesul de predare, a promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor, a furnizării unor programe de calitate pentru educația timpurie, pentru prevenirea și reducerea timpuriei a părăsirii școlii, a utilizării metodelor activ-participative de educație bazate pe noul curriculum centrat pe competențe cheie și pe nevoile elevilor, în special în cazul personalului care lucrează cu copiii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv copii aparținând minorității roma, copii cu nevoi speciale, copii din comunitățile dezavantajate socioeconomic; -Evaluarea și validarea competențelor obținute de cadrele didactice/ personalul de sprijin prin rute alternative de formare; -Promovarea unor măsuri integrate de mobilitate pentru personalul didactic (de exemplu, cu programul Erasmus +). Sunt avute în vedere intervenții care valorifică rezultatele mobilităților anterioare ale personalului didactic (susținute din ERASMUS+) în vederea completării perfecționării continue a acestuia în relație cu domeniile de formare stabilite în cadrul AP6, în cadrul PI.

4. Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 – 2020- abordează deficiențele principale identificate în administrația publică și vine în întâmpinarea nevoilor și cerințelor ce derivă atât din legislația europeană relevantă, cât și din legislația națională incidentă;

Structura Programului Operațional Capacitate Administrativă raportată la nevoile comunei Lazuri este următoarea:

	Obiective specifice	Acțiuni
I.Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente	Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP;	-Planificarea strategică și bugetarea pe programe la nivel central; -Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management; -Îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor; -Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin

		simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni; -Măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali -Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici).
	Obiectivul Specific 1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare și moderne de management al resurselor umane;	-Cadru legal și instituțional privind managementul resurselor umane; -Instrumente moderne de management al resurselor umane pentru creșterea profesionalismului și a atractivității administrației publice.
	Obiectivul Specific 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar.	-Sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrarea justiției; -Capacitate instituțională consolidată la nivelul sistemului judiciar pentru creșterea performanței instituționale, inclusiv pentru continuarea punerii în aplicare a noilor coduri.
	Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu.	-Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice; -Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor; -Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici).
II. Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente	Obiective specifice	Acțiuni
	Obiectivul Specific 2.1 - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP.	-Planificare strategică și financiară; -Sprijinirea introducerii de instrumente, procese de management la nivel local; -Măsuri pentru susținerea organizațiilor non-guvernamentale și a partenerilor sociali; -Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic).

	Obiectivul Specific 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice.	-Măsuri de creștere a transparenței în administrația publică; -Mecanisme administrative (audit, control, control managerial intern); -Capacitatea administrativă de a preveni și a reduce corupția; -Educație anticorupție.
	Obiectivul Specific 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.	-Consolidarea planurilor de formare a personalului din sistemul judiciar raportat la noul cadru legislativ și evoluția practicii judiciare; -Elaborarea de materiale suport pentru formare precum ghiduri, manuale, instrumente IT (e-learning, sisteme audio-video, aplicații mobile etc.) etc.; -Organizarea de conferințe, seminarii, stagii de formare și specializare pentru formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar și a practicienilor dreptului; -Dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice, de evaluare a calității și monitorizare a asistenței; -Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare; -Dezvoltarea și diversificarea paletei de servicii de consiliere și asistență juridică adecvate nevoilor cetățeanului; -Promovarea și consolidarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor prin derularea de campanii de informare a justițiabililor și magistraților, acțiuni de formare a practicienilor; -Îmbunătățirea activității de executare a hotărârilor judecătorești; -Dezvoltarea sistemelor informatice necesare asigurării unui grad sporit de transparență și accesibilitate a serviciilor furnizate de sistemul judiciar.
	Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea	-Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice; -Sprijin pentru măsuri care să vizeze

	neregulilor în acest domeniu.	îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor; -Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici).
--	-------------------------------	--

5. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020 - are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficientă și eficace a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control, pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană;

Structura Programului Operational Asistenta Tehnica raportata la nevoile comunei Lazuri este urmatoarea:

	Obiective specifice	Actiuni
I. Axa Prioritară 1 - Întărirea capacității beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din FESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri	Obiectivul specific 1.1. Întărirea capacității beneficiarilor de proiecte finanțate din FESI de a pregăti și implementa proiecte.	-1.1.1 Instruire orizontală pentru potențialii beneficiari și beneficiarii FESI și instruire specifică pentru beneficiarii POAT, POIM și POC, atât în faza de identificare și elaborare a proiectelor, cât și în faza de implementare a 4 acestora, care se va realiza pe bază de analize pentru identificarea nevoilor de formare; -1.1.2 Sprijin pentru dezvoltarea și punerea în practică de asistență orizontală pentru beneficiarii FESI prin realizarea de activități care conduc la dezvoltarea capacității de management de proiecte cum ar fi: elaborarea și îmbunătățirea ghidurilor de bune practici; help desk și asistență pentru implementarea proiectelor etc. Totodată, în cadrul acestei acțiuni se va acorda asistență specifică pentru beneficiarii POAT, POIM și POC, în principal pentru help desk și asistență pentru identificare, pregătirea și implementarea proiectelor, precum și sprijin pentru dezvoltarea portofoliilor de proiecte, prioritate având beneficiarii proiectelor majore și strategice din POIM care vizează infrastructura de mediu, protecția mediului și managementul riscurilor. Se va acorda de asemenea sprijin pentru coordonarea implementării strategiilor Investițiilor Teritoriale Integrate și planurilor integrate de

6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (PO AD) 2014 – 2020 – este programul operațional care sprijină distribuirea de alimente și asistență materială de bază pentru persoanele cele mai defavorizate;

Structura Programului Operational Ajutorarea Persoanelor Defavorizate raportata la nevoile comunei Lazuri este urmatoarea:

Pentru deprivarea alimentară (lipsa alimentelor de bază) :

- Achiziția de alimente de bază;
- Distribuirea alimentelor de bază, însoțită după caz de măsuri auxiliare;

Pentru precaritate materială de bază la copii (lipsa materialelor școlare)

- Achiziția de rechizite școlare și ghiozdane;
- Distribuirea rechizitelor școlare și ghiozdanelor.

7. Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 - a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014-2020. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu PNR și recomandările specifice de țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor;

Structura Programului Operational Infrastructură Mare raportata la nevoile comunei Lazuri este urmatoarea:

	Obiective specifice	Actiuni
I. Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate	4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate.	-Continuarea elaborării planurilor de management/seturilor de măsuri de conservare / planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin) și pentru speciile de interes comunitar neacoperite de proiectele anterioare, cu accent pe: -Elaborarea studiilor pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară; -Inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor

istoric	pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit; -Alte activități necesare specifice elaborării planurilor de management; -Implementarea planurilor de management / seturilor de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin), în special: -Măsuri pentru menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, inclusiv reconstrucția ecologică a ecosistemelor de pe suprafața ariilor naturale protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000; -Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară; -Reducerea efectelor presiunilor hidromorfologice la nivelul cursurilor de apă în vederea protecției biodiversității (pasaje de trecere a ihtiofaunei pentru lucrările de barare transversală a cursului de apă, restaurarea zonelor umede, restaurarea albiei și a reliefului din lunca inundabilă a corpurilor de apă, etc); -Crearea și menținerea coridoarelor ecologice, crearea și menținerea coridoarelor de migrație a speciilor, conservarea conectivității și funcționalității ecologice, menținerea și/sau îmbunătățirea conectivității pentru rețeaua de arii protejate, inclusiv a rețelei Natura 2000; -Alte tipuri de măsuri similare, conform planurilor de management; -Menținerea și refacerea ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate (împăduriri, coridoare ecologice etc.), situate în afara ariilor naturale protejate, în acord cu obiectivele europene în domeniu, inclusiv în mediul marin; -Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor (monitorizarea și evaluarea speciilor și habitatelor, cunoașterea factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclus a speciilor invazive etc.).
---------	---

8. Programul Operational Regional (POR) 2014-2020 - obiectivul general al PO Regional consta in sprijinirea unei dezvoltari economice, sociale, echilibrate teritorial si durabile a Regiunilor Romaniei, corespunzator nevoilor lor si resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de crestere, prin imbunatatirea conditiilor infrastructurale si ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile Romaniei, in

special cele ramase in urma, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi si a munci.

Structura Programului Operational Regional raportata la nevoile comunei Lazuri este urmatoarea:

I.Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	Activitati
	- construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii IMM, inclusiv dotare cu instalații, echipamente (inclusiv sisteme IT), utilaje, mașini, inclusiv noi tehnologii crearea/ modernizare/ extinderea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente.
II. Axa Prioritară 3 - Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice	Activitati
	- eficiență energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora investiții în iluminatul public; măsuri pentru transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.).
III. Axa Prioritară 5 - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	Activitati
	- restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural.
IV. Axa Prioritară 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală	Activitati
	- reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene care asigura conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T; - construcția / reabilitarea / modernizarea șoselelor de centură cu statut de drum județean aflate pe traseul drumului județean respectiv.
V. Axa Prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	Activitati
	- valorificarea economică a potențialului turistic balnear; - valorificarea economică a potențialului turistic cu specific local infrastructură turistică publică de agrement.
VI. Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale	Activitati
	- construcția de spitale regionale -reabilitarea/modernizarea/ dotarea cu echipamente a spitalelor județene de urgență; -reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale (ambulatorii, unități de primiri urgențe) -construirea/reabilitarea/modernizarea/ dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată; -reabilitare/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială construcție/reabilitare de locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.
VII. Axa Prioritară 10 -	Activitati
	-construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (gradinițe) și a celei

Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII); -reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice; -reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare; restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural..
VIII. Axa Prioritară 11 - Cadastru și înregistrarea proprietăților în zonele rurale din România	Activități -integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României; -servicii îmbunătățite de înregistrare cadastrală; -management, Strategie și Tactici.

2. Granturi pentru perioada 2016 – 2020:

2.1 Orizont 2020 - Cerere de propuneri proiecte pentru “Renastere rurala” 2016;

Topicurile pe care se poate aplica pentru cofinantare in conformitate cu nevoile comunei Lazuri :

1. RUR-01-2016: Cadrul politic si modele de guvernare consolidate pentru sinergii în relatia rural-urban;
2. RUR-04-2016: Apa în exploatarile agricole – îmbunatatirea agricola si impactul acesteia asupra alimentarii cu apa potabila;
3. RUR-06-2016: Sisteme de diversificare a culturilor pentru livrarea de produse alimentare, hrana pentru animale, produse industriale si servicii ecosistemice – de la beneficiile fermei la organizarea lantului de productie;
4. RUR-11-2016: Demonstratii la ferma: mecanisme de învățare aprofundata de la agricultor la agricultor;

2.2 Mecanism Financiar Norvegian (MFN) - implementare Granturi Norvegiene

Obiectivul general al Fondului ONG in Romania este “Consolidarea dezvoltarii societatii civile si cresterea contributiei la justitia sociala, democratie si dezvoltare sustenabila” si va contribui la obiectivele generale ale granturilor Spatiului Economic European (SEE) si norvegiene 2009-2014, de a reduce disparitatile economice si sociale in Spatiul Economic European si de a intari relatiile bilaterale intre Romania si statele donatoare Islanda, Liechtenstein si Norvegia.

Operatorul Fondului ONG in Romania este Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile, impreuna cu partenerii sai Fundatia pentru Parteneriat si Centrul de Resurse pentru Comunitatile de Romi.

Componente:

- Implicare
- Justitie Sociala
- Dezvoltare Durabila
- Servicii Sociale de Baza
- Dezvoltarea Capacitatii ONG

2.3 Programul de Cooperare Elvetiano – Roman – implementare Granturi Elvetiene

Obiectivul general al schemei de grant pentru parteneriate este sa promoveze si/sau sa consolideze parteneriatele institutionale dintre partenerii romani si elvetieni pentru:

- a contribui la solutionarea provocarilor specifice dezvoltarii;
- intarirea capacitatii si structurilor partenerilor institutionali romani;
- a beneficia de valoarea adaugata elvetiana;
- a contribui la intarirea parteneriatelor.

3. Buget local/ judetean

Resursele financiare provenite din bugetul local/ judetean pot constitui, de cele mai multe ori, plafonul anual bugetar, aferent contributiei/cofinantarii financiare solicitata de institutiile finantatoare. Drept urmare bugetul local poate fi considerat o sursa permanenta de finantare a proiectelor de dezvoltare locala.

4. Parteneriate public – private

Parteneriatele public-private incurajeaza implicarea activa a agentilor economici, in procesul de dezvoltare a comunitatii locale. De asemenea parteneriatele public-private cu organizatiile nonguvernamentale de la nivel local, judetean sau national pot imbunatati nivelul de trai al cetatenilor prin investitii in capital uman local si nu numai.

5. Programul Național de Dezvoltare Locală

- Apa si canalizare
- Drumuri
- Scoli si gradinite
- Dispensare
- Iluminat public
- Sediul primarie

6. Fondul De Investiții

- Apa si canalizare
- Drumuri
- Retele de gaz

7. Compania Națională de Investiții

- Sali de sport
- Bazine Olimpice
- Camine culturale

SURSE

<http://www.afir.info/>

<http://www.finantare.ro/>

<http://www.fonduri-structurale.ro/>

<http://www.fonduri-ue.ro/>

<http://www.fondong.fdsc.ro/>

<http://www.fdsc.ro/>